

**FINANŠU UN
KAPITĀLA
TIRGUS
KOMISIJA**

FINANŠU UN KAPITĀLA TIRGUS APSKATS

2020. gada 4. ceturksnis

SATURS

SATURS	2
BANKU DARBĪBA	3
KOOPERATĪVĀS KRĀJAIZDEVU SABIEDRĪBAS.....	10
APDROŠINĀTĀJU DARBĪBA	13
MAKSĀJUMU IESTĀŽU UN ELEKTRONISKĀS NAUDAS IESTĀŽU DARBĪBA	16
VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU PĀRVALDĪŠANA	18
PRIVĀTO PENSIJU FONDU DARBĪBA	20
IEGULDĪJUMU FONDU DARBĪBA.....	22

BANKU DARBĪBA

Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2019	2020	Izmaiņas
Tirgus dalībnieku skaits (bankas un ārvalstu banku filiāles)	14+5	13+3	↓
Aktīvi (mljrd. eiro)	22.5	24.3	↑
Nebanku noguldījumi (mljrd. eiro)	17.5	18.8	↑
Nebanku bruto kredītportfelis (mljrd. eiro)	13.6	13.1	↓
Ienākumus nenesošo kredītu (INK) īpatsvars nebanku kredītportfelī ^{1,2} , %	5.2	4.7	↓
Virš 90 dienām kavēto kredītu īpatsvars nebanku kredītportfelī ¹ , %	3.2	2.3	↓
Uzkrājumu attiecība pret nebanku INK ^{1,2} , %	31.1	27.8	↓
Iekšzemes kredītportfeļa un noguldījumu attiecība (mājsaimniecības un nefinanšu uzņēmumi)	87.2	75.7	↓
Kapitāla atdeves rādītājs ¹ , % (ROE)	9.5	5.4	↓
Izdevumu attiecības pret ienākumiem rādītājs ¹ , % (CIR)	61.6	67.8	↑
1. līmeņa pamata kapitāla rādītājs ¹ , % (CET1)	22.1	24.6	↑
Kopējais kapitāla rādītājs ¹ , % (KKR)	23.4	25.7	↑
Likviditātes seguma rādītājs ¹ , % (LSR)	310.9	370.7	↑

- Gada pirmajā ceturksnī tika noslēgts vairāku kredītiestāžu darbības Latvijā izbeigšanas process.** Īstenojot grupu stratēģiskos lēmumus par biznesa aktivitāšu izbeigšanu Latvijā, gada pirmajā ceturksnī tika pārtraukta "Danske Bank" un "Svenska Handelsbanken AB" grupas filiāļu darbība Latvijā. Savukārt Eiropas Centrālā banka (ECB) 2020. gada 18. februārī pieņēma lēmumu par AS "PNB Banka" licences anulēšanu. AS "PNB Banka" darbība faktiski bija apturēta kopš 2019. gada 15. augusta, kad ECB kā tiešais AS "PNB Banka" uzraugs pieņēma lēmumu AS "PNB Banka" atzīt par tādu finanšu iestādi, kas ir nonākusi vai nonāks finanšu grūtības, un Eiropas Vienotā noregulējuma valde (*Single Resolution Board*) nolēma neveikt Bankas noregulējumu (t.i., neveikt pasākumus, lai Bankas darbību stabilizētu). 2019. gada 12. septembrī Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa lēma AS "PNB Banka" pasludināt par maksātnespējīgu, un Finanšu un kapitāla tirgus komisija (FKTK) rosināja ECB pieņemt lēmumu par licences atsaukšanu.
- Latvijas banku sektora kopējais aktīvu apmērs ievērojami pieauga.** Kopējais Latvijas banku sektora aktīvu apmērs gada laikā pieauga par 1.9 mljrd. eiro jeb 8.4%, bet, izslēdzot ietekmi no kredītiestāžu darbības pārtraukšanas, aktīvu pieaugums sasniedza 10.9%. Salīdzinoši strauju aktīvu apmēra pieaugumu pārskata gadā ietekmēja divi faktori – pirmkārt, vairāku kredītiestāžu dalība ECB ilgāka termiņa refinansēšanas mērķoperāciju (TLTRO III) izsolēs, tajās kopumā aizņemoties teju 1.2 mljrd. eiro, otrkārt, pieaugoša nenoteiktība par ekonomiskās attīstības perspektīvām un patēriņa samazinājums, kas veicināja strauju iekšzemes nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību noguldījumu pieaugumu, nosakot kopējā noguldījumu apmēra pieaugumu par 1.4 mljrd. eiro jeb 7.6%. Kreditēšanas aktivitātei saglabājoties vājai, aktīvos būtiski pieauga centrālajā bankā izvietoto līdzekļu apmērs (par 506.6 milj. eiro jeb 13.1%) un ieguldījumi vērtspapīros (par 1.6 mljrd. eiro jeb 82.3%).
- Piesaistīto nebanku klientu noguldījumu apmērs banku sektorā kopumā gada laikā būtiski pieauga (par 1.3 mljrd. eiro jeb 7.6%).** Ievērojami palielinājās iekšzemes noguldījumu atlikums, t.i., par 1.4 mljrd. eiro jeb 10.1% (t.sk. nefinanšu sabiedrību – par 827 milj. eiro jeb 17.4%, mājsaimniecību – par 966 milj. eiro jeb 12.8%, citu finanšu sabiedrību – par 78 milj. eiro jeb 10.3%, vispārējās valdības noguldījumi samazinājās par 461 milj. eiro jeb 52.6%). Tajā pašā laikā ārvalstu klientu noguldījumu apmērs turpināja samazināties (par 2.1% jeb 73 milj. eiro), galvenokārt saruka mājsaimniecību, kā arī nefinanšu sabiedrību noguldījumi, savukārt būtiski pieauga finanšu institūciju noguldījumu apmērs. Noguldījumu ģeogrāfiskā struktūra turpināja mainīties par labu iekšzemes noguldījumiem, sasniedzot 81.7% īpatsvaru, bet

¹ Rādītāji aprēķināti saskaņā ar *The EBA methodological guide* (www.eba.europa.eu), iekļaujot tikai 2020. gada beigās aktīvās kredītiestādes (rādītājiem ROE, CET1, KKR un LSR – tikai 2020. gada beigās aktīvās bankas).

² Izslēdzot prasības pret centrālo banku un citām kredītiestādēm.

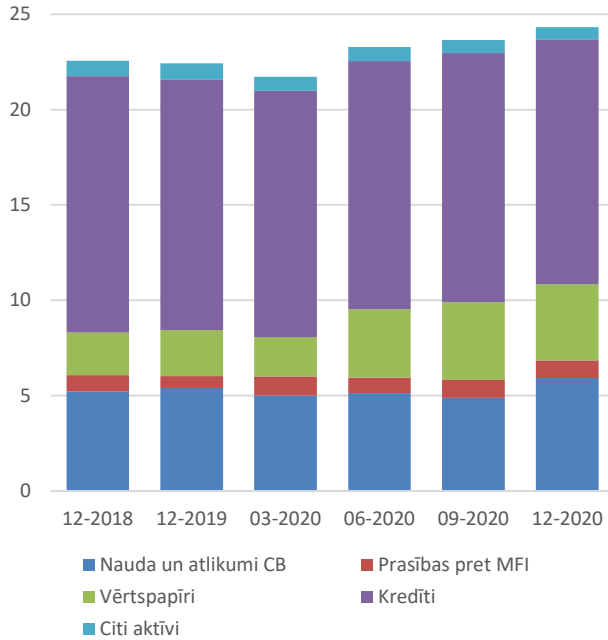
ne-Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) valstu klientu noguldījumu īpatsvars kopējos noguldījumos turpināja sarukt (no 6.7% līdz 5.7%).

- Pārskata gada laikā likviditātes rādītāji turpināja uzlaboties.** Latvijas banku vidējais Eiropas Savienības (ES) harmonizētais likviditātes seguma rādītājs (LSR) pārskata ceturksnī pieauga, sasniedzot 371%, kas ir par 56 procentu punktiem lielāks nekā iepriekšējā pārskata gada izskaņā. Individuālām bankām tas bija robežās no 137% līdz 590%, ievērojami pārsniedzot minimālo prasību 100% apmērā. Banku sektora likviditātes situācijas uzlabošanās galvenokārt veicināja straujais noguldījumu pieaugums, attiecīgi bankām būtiski palielinot atlikumus centrālajā bankā.
- Latvijas banku sektora kopējais nebanku klientiem izsniegto kredītu apmērs gada laikā saruka par 3.9%**, t.sk. iekšzemes klientiem – par 3.0%. Kopējā nebanku klientiem izsniegto kredītu apmēra samazināšanos lielākoties noteica Latvijas banku sektora strukturālās pārmaiņas – vienas kredītiestādes licences anulēšana un divu ārvalstu banku filiāļu darbības pārtraukšana.
- Izslēdzot iepriekšminēto strukturālo izmaiņu ietekmi, pārskata gadā nebanku klientu kredītportfeļa apmērs saruka par 1.0%**, galvenokārt iekšzemes kredītportfeļa samazināšanās ietekmē (par 1.1%). Iekšzemes nefinanšu sabiedrību portfelis samazinājās (par 2.0%), savukārt iekšzemes mājsaimniecību portfelis nedaudz pieauga (par 0.8%). Tomēr kredītēšanas attīstību pārskata gadā kopumā raksturoja būtiskas atšķirības starp tirgus dalībniekiem – ja atsevišķās kredītiestādēs iekšzemes klientiem izsniegtais kredītu apmērs būtiski nemainījās vai pat saruka, tad daļā banku bija vērojams salīdzinoši straujš iekšzemes klientiem izsniegto kredītu apmēra pieaugums, t.sk. bankās, kuras turpināja īstenot biznesa modeļu maiņu, iekšzemes klientiem izsniegto kredītu portfelis gada laikā pieauga par 17.8% jeb 112 milj. eiro, tādējādi apstiprinot to iesaisti iekšzemes klientu kredītēšanas tirgū atbilstoši biznesa stratēģiju uzstādījumiem. Tomēr šīs grupas banku ietekme uz sektora kopējām kredītportfeļa izmaiņām nebija tik būtiska, ņemot vērā to salīdzinoši nelielo tirgus daļu iekšzemes kredītēšanā (~6%). Pārskata gada laikā turpināja samazināties ārvalstu klientu kredītportfelis, t.sk. ne-ES valstu klientiem izsniegto kredītu apmērs kopumā saruka par 12%. Tajā pašā laikā ES klientiem izsniegto kredītu apmērs pat nedaudz pieauga (par 3.9%).
- Nebanku klientiem izsniegto kredītu kvalitāte turpināja uzlaboties, ienākumus nenesošo kredītu (INK) īpatsvaram samazinoties līdz 4.7% decembra beigās.** Pārskata gada laikā bija vērojamas izmaiņas INK struktūrā, jo īpaši gada pēdējā ceturksnī, kad atsevišķas bankas veica ilgstoši kavēto un neatgūstamo kredītu norakstīšanu. INK struktūrā saruka kredītu ar kavējumu virs 90 dienām īpatsvars, decembra beigās sasniedzot 2.3% (3.2% iepriekšējā gada beigās). Minētie procesi kopumā pozitīvi ietekmēja kredītportfeļa kvalitātes rādītājus, un gada pēdējā ceturksnī INK īpatsvars ievērojami samazinājās gan iekšzemes nefinanšu sabiedrībām, gan ārvalstu klientiem izsniegtajos kredītos, decembra beigās sasniedzot attiecīgi 4.2% un 12.8%. Noturīga pozitīva tendence visa gada garumā bija vērojama arī iekšzemes mājsaimniecību kredītportfeļa kvalitātei, INK īpatsvaram tajā samazinoties līdz 3.1% decembra beigās, ko noteica mājokļa kredītportfeļa kvalitātes uzlabojums – 3.0%, kamēr patēriņa kredītos bija vērojams neliels pasliktinājums – 2.4%.
- Banku sektorā kopumā uzkrājumu attiecība pret INK samazinājās līdz 27.8% decembra beigās,** t.sk. straujāks sarukums bija vērojams pārskata gada pēdējā ceturksnī (no 30.2% līdz 27.8%), kad vairākas kredītiestādes īstenoja ilgstoši kavēto un neatgūstamo kredītu norakstīšanu. Šādu kredītu segums ar izveidotajiem uzkrājumiem tradicionāli ir ievērojami lielāks, tādēļ to norakstīšana samazināja sektora vidējo uzkrājumu attiecības pret INK rādītāju.
- Gada pēdējā ceturksnī banku sektora peļņas krituma temps turpināja samazināties.** Ja gada pirmajā pusē banku sektora peļņa bija par 70%, tad, noslēdzot gadu, – par 36% mazāka nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā, gadā kopumā sasniedzot 154 milj. eiro. Peļņas kritumu noteica gan lielāki izdevumi uzkrājumiem (par 21 milj. eiro jeb 46%), gan pamatdarbības ienākumu kritums (par 57 milj. eiro jeb -7.4%). Straujš izdevumu uzkrājumiem pieaugums bija vērojams gada pirmajā pusē, kad kredītiestādes, izvērtējot COVID-19 potenciāli negatīvo ietekmi uz ekonomiskās attīstības perspektīvām un iespējamo kredītu kvalitātes pasliktināšanos, ievērojami palielināja izdevumus uzkrājumu veidošanai, savukārt atsevišķās kredītiestādēs straujāks šo izdevumu pieaugums bija vērojams gada pēdējā ceturksnī, kas saistīts ar ilgstoši kavēto un neatgūstamo kredītu norakstīšanu. Attiecīgi arī kapitāla atdeves rādītājs (ROE) pārskata gadā samazinājās līdz 5.4%, tādējādi būtiski atpaliekot no 2019. gada rādītāja (9.5%) un apliecinot, ka kopumā COVID-19 ietekme uz banku pelnītspēju ir bijusi būtiska. Četras kredītiestādes gadu noslēdza ar zaudējumiem, un to ROE bija robežās no -47.4% līdz -3.7%.

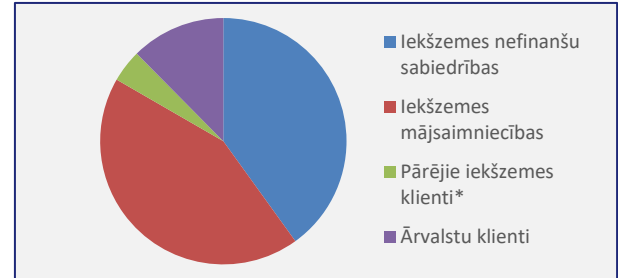
- Pamatdarbības ienākumus ievērojami ietekmēja būtisks peļņas no finanšu instrumentu un valūtas kursa svārstībām samazinājums** (par 47%, salīdzinot ar 2019. gadu). To galvenokārt noteica aktīvu cenu korekcijas finanšu tirgos gada pirmajā pusē, kad peļņas no darījumiem ar finanšu instrumentiem un valūtas kursa svārstībām kritums sasniedza 88%, tomēr gada otrajā pusē tā ietekme pakāpeniski mazinājās, attiecīgi mazinot arī kopējo pamatdarbības ienākumu krituma tempu (no 11% līdz 7%). Lai arī mazākā mērā, pamatdarbības ienākumus ir ietekmējusi arī COVID-19 radītā nenoteiktība un tās ietekme uz ekonomiku kopumā. Saruka arī tīrie procentu (-1.7%) un komisijas naudas (-5.3%) ienākumi. Jāatzīmē, ka tīrajos procentu ienākumos pretējas tendences bija vērojamas bankās, kuras īsteno biznesa modeļa maiņu. To tīrie procentu ienākumi pārskata gadā auga par 7.9%, atspoguļojot salīdzinoši strauju iekšzemes kredītportfeļa pieauguma tempu šajās bankās. Lai arī, mazinoties pamatdarbības ienākumu krituma tempam, izdevumu attiecība pret ienākumiem gada pēdējā ceturksnī uzlabojās no 69.6% līdz 67.8%, tā joprojām būtiski atpalika no 2019. gada rādītāja (61.6%). Straujāku CIR rādītāja pasliktināšanos bremsēja kredītiestāžu administratīvo izmaksu samazinājums par 13.4 milj. eiro jeb 3.1%.
- Banku kapitāla rādītāji pārskata gadā būtiski uzlabojās, nodrošinot pietiekamas rezerves iespējamo zaudējumu segšanai ekonomikas lejupslīdes laikā.** Pārskata gada sākumā atbilstoši ECB un FKTK aicinājumam atturēties no dividenžu izmaksas ar mērķi turpināt kreditēšanu, kā arī nodrošināt iespējamo zaudējumu absorbēšanu nākotnē vairākas bankas lēma par iepriekšējo gadu nesadalītās peļņas iekļaušanu kapitālā, būtiski uzlabojot kopējos banku sektora kapitāla rādītājus. Arī gada pēdējā ceturksnī bija vērojams salīdzinoši straujš kapitāla rādītāju uzlabojums. To noteica gan kapitāla pieaugums, atsevišķām bankām jau pieņemot lēmumu par pārskata gada peļņas nesadalīšanu un iekļaušanu CET1 kapitālā, gan riska svērto aktīvu sarukums. CET1 kapitāls ceturkšņa laikā pieauga par 44.7 milj. eiro jeb 2.1%, savukārt riska svērto aktīvu apmērs saruka par 208.8 milj. eiro jeb 2.4%, t.sk. kredītriska (par 135.0 milj. eiro jeb 1.8%) un operacionālā riska (par 82.8 milj. eiro jeb 7.7%). Kredītriska darījumu vērtības sarukums galvenokārt skaidrojams ar kopējā kredītportfeļa samazināšanos. Savukārt operacionālā riska prasības sarukums gada pēdējā ceturksnī skaidrojams ar to, ka to aprēķina, pamatojoties uz pēdējo trīs gadu neto ienākumu summu, un tādējādi gada pēdējā ceturksnī aprēķinā tika iekļauti 2020. gada rezultāti, kuros kopumā neto ienākumi ir samazinājušies. Šo faktoru ietekmē banku sektora vidējais CET1 rādītājs gada pēdējā ceturksnī uzlabojās no 23.5% līdz 24.6%, savukārt kopējais kapitāla rādītājs no 24.6% līdz 25.7%, pārsniedzot gan 2019. gada beigu (attiecīgi 22.1% un 23.4%), gan ES vidējos rādītājus (14.6% un 18.9%).

Bilances struktūra un izmaiņas

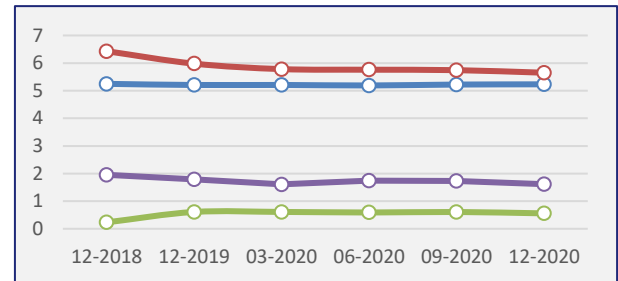
Aktīvu struktūra, mljrd. eiro

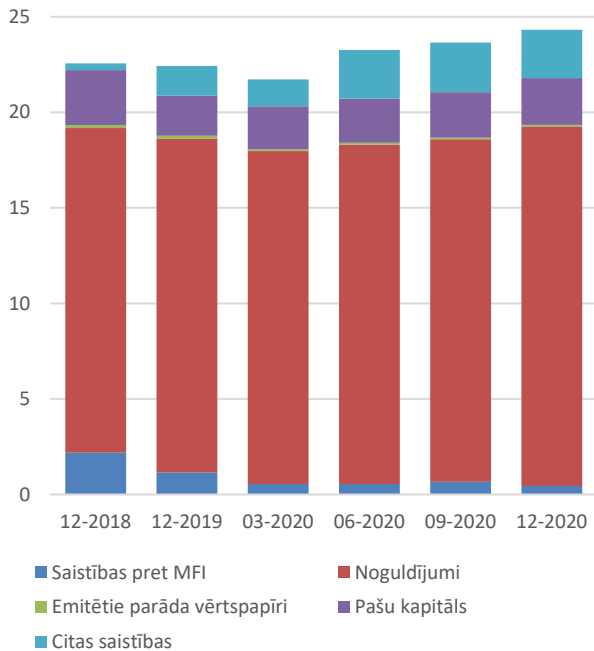
Nebanku bruto kredītportfeļa struktūra pārskata perioda beigās, %

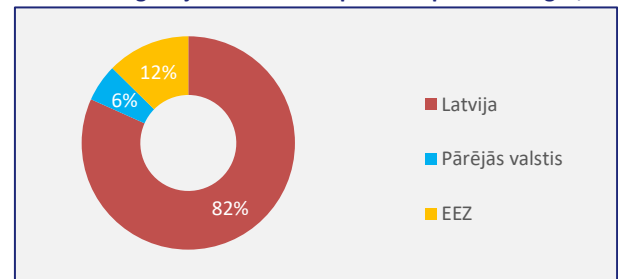
Nebanku bruto kredītportfelis, mljrd. eiro

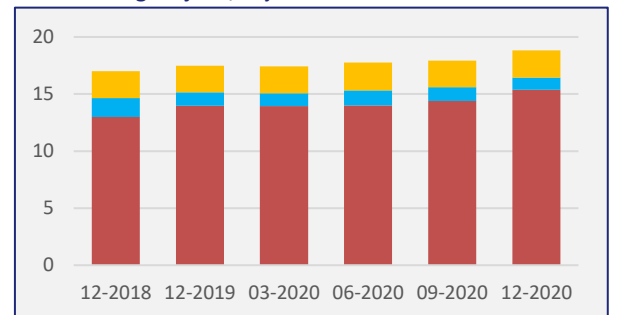
Pasīvu struktūra, mljrd. eiro

Nebanku noguldījumu struktūra pārskata perioda beigās, %

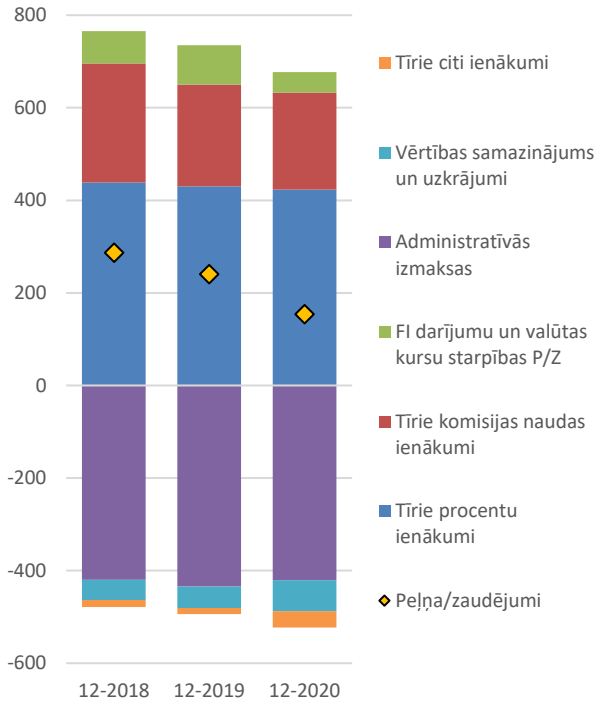
Nebanku noguldījumi, mljrd. eiro

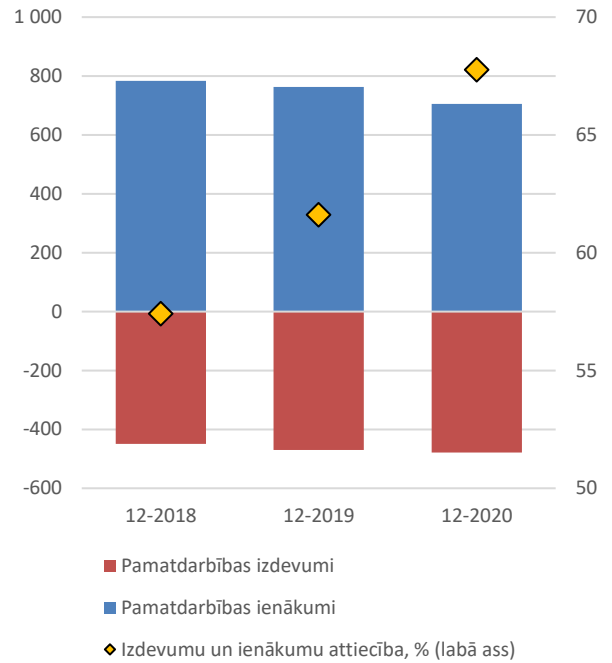
*Centrālā valdība un finanšu sabiedrības.

Pelnītspēja

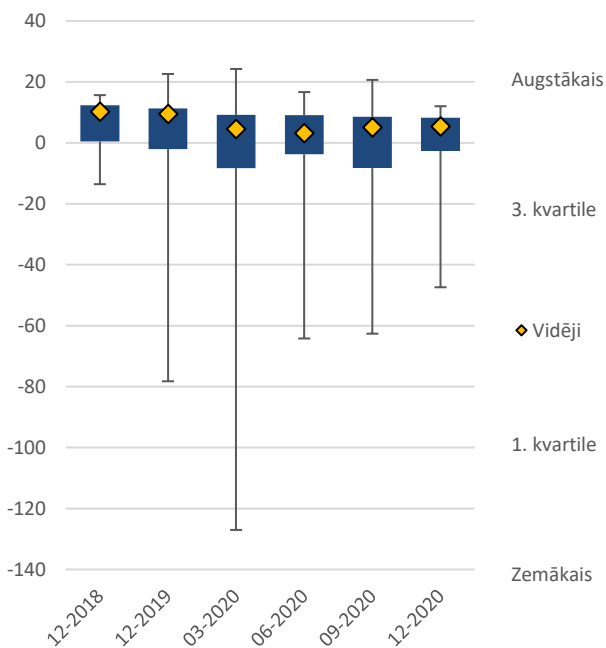
Peļņas struktūra, milj. eiro

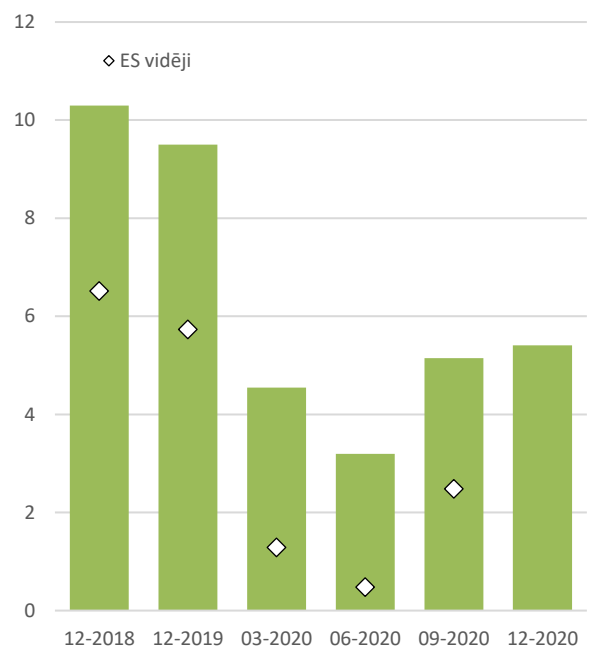
Izdevumu un ienākumu attiecības rādītājs (CIR), %

ROE rādītāja izkliede, %

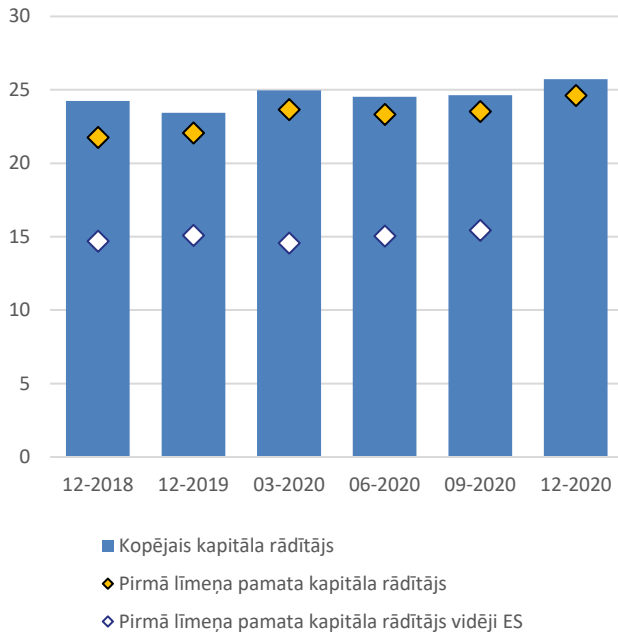

Kapitāla atdeves rādītājs (ROE), %

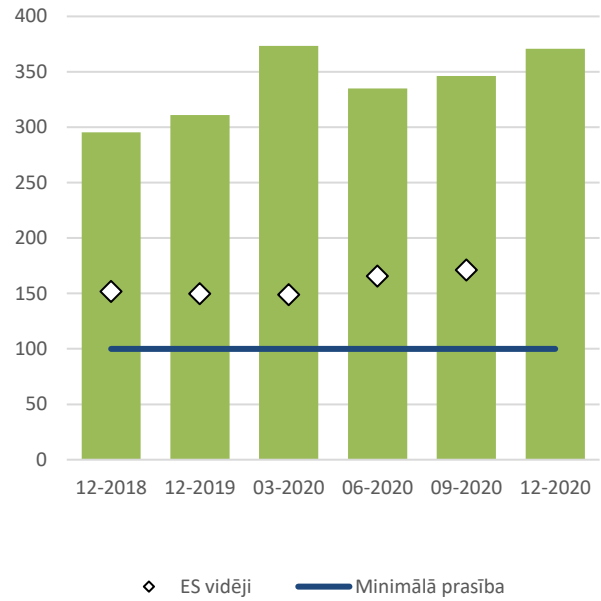

Kapitāla pietiekamība un likviditāte

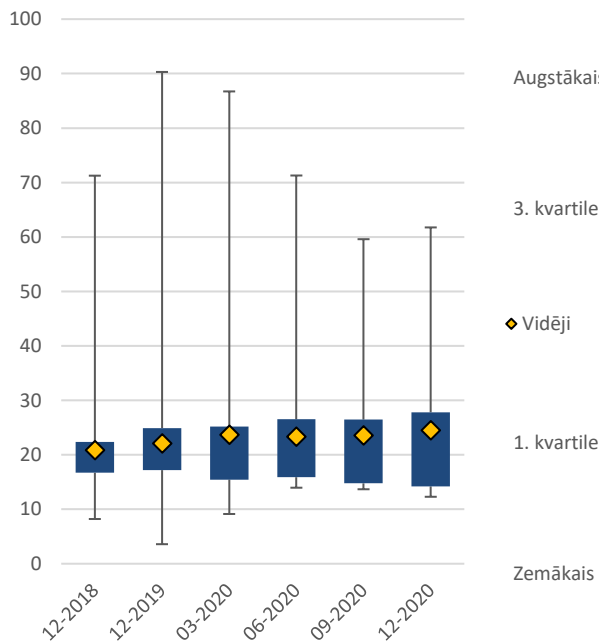
Kapitāla rādītāji, %

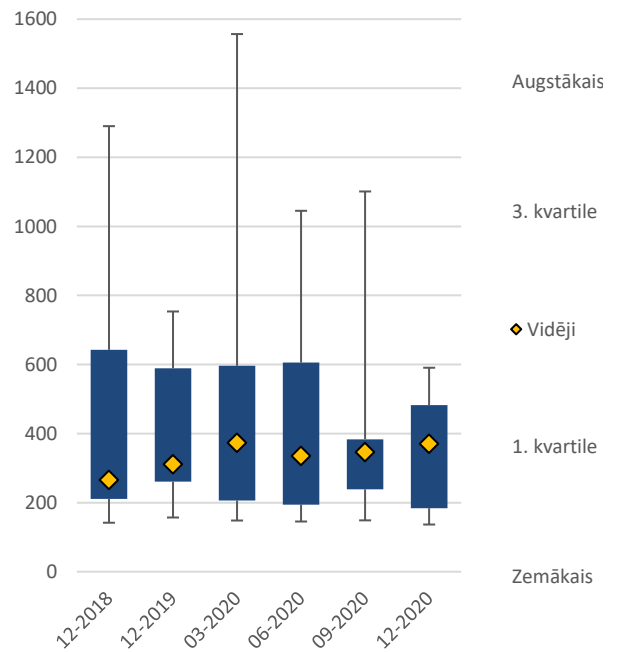
Likviditātes seguma rādītājs (LSR), %

CET1 rādītāja izkļiede, %

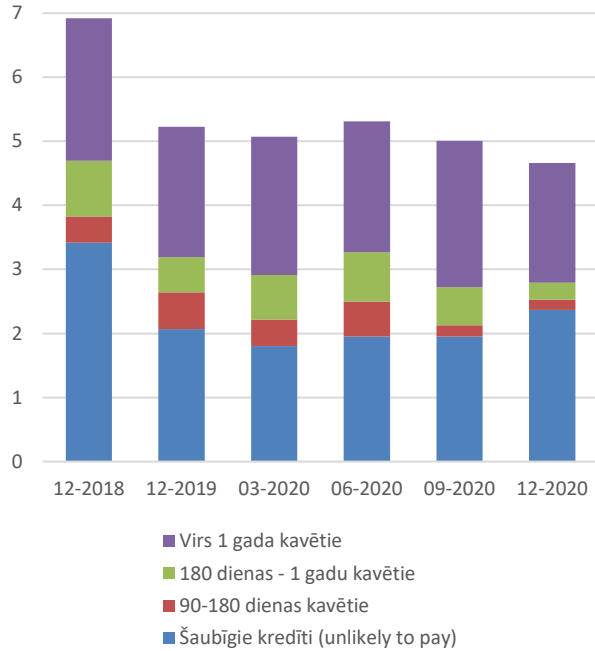
LSR rādītāja izkļiede, %

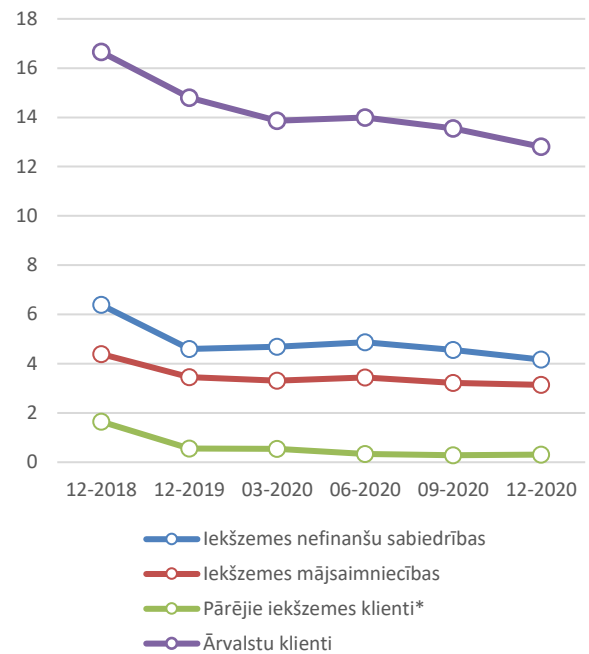

Nebanku kredītportfeļa kvalitāte

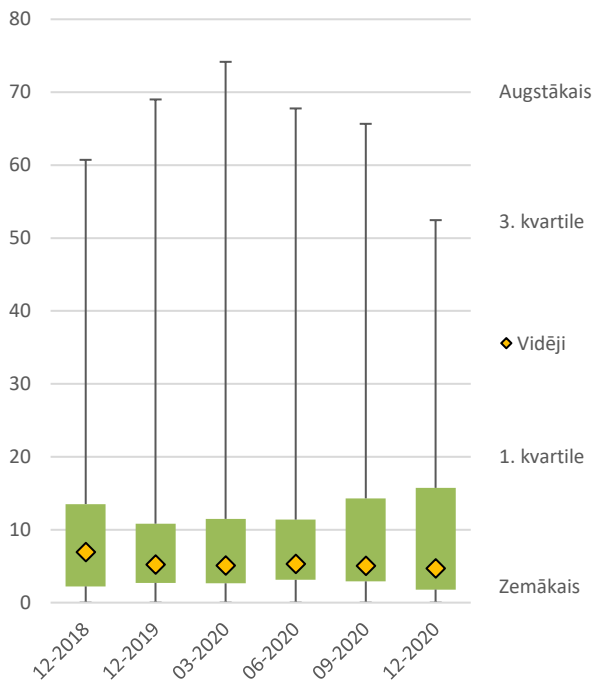
INK struktūra, %

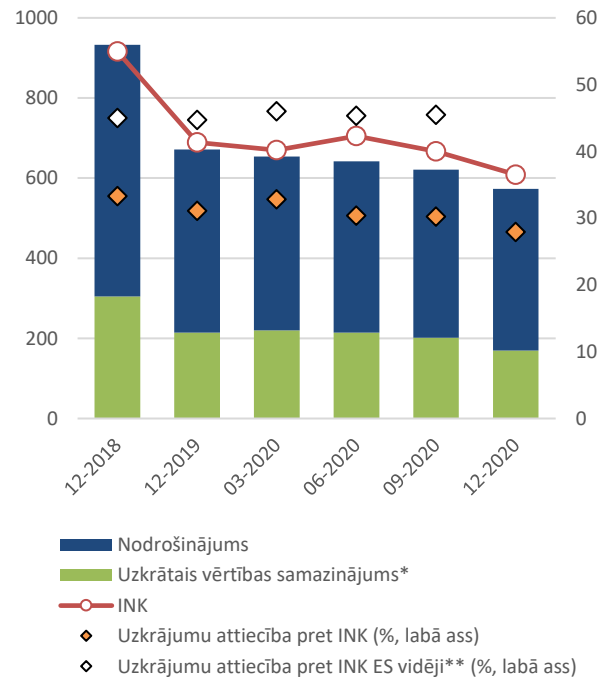
INK attiecīgajā segmentā, %

INK īpatsvara izkliede, %

INK nodrošinājums un uzkrājumi INK, milj. eiro

* Uzkrājumi ienākumus nenesošajiem kredītiem.

 ** Saskaņā ar *The EBA methodological guide* aprēķināts visam portfelim, ieskaitot prasības pret centrālo banku un kredītiestādēm.

KOOPERATĪVĀS KRĀJAIZDEVU SABIEDRĪBAS

Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2019	2020	Izmaiņas
Tirgus dalībnieku skaits	35	34	↓
Tirgus koncentrācija ³ , %	83.6	82.6	↓
Aktīvi (milj. eiro)	33.2	31.3	↓
Noguldījumi (milj. eiro)	24.2	22.2	↓
Kredīti (milj. eiro)	25.1	24.2	↓
Ienākumus nenesošo kredītu īpatsvars (INK) ⁴ , %	14.5	16.9	↑
Uzkrājumu attiecība pret kredītportfeli, %	6.8	7.2	↑
Kapitāla atdeve (ROE), %	4.7	3.9	↓
Kapitāla pietiekamības rādītājs (%)	20.4	22.2	↑
Peļņa/zaudējumi kopš gada sākuma (tūkst. eiro)	320	269	↓

- Pārskata gada laikā krājaizdevu sabiedrību skaits samazinājās** – ar FKTK padomes 2020. gada 14. jūlija lēmumu tika anulēta LABA Kooperatīvās Krājaizdevu sabiedrības licence. Minētā krājaizdevu sabiedrība nebija izpildījusi Krājaizdevu sabiedrību likumā noteiktās darbību regulējošās prasības (t.sk. pašu kapitāla pietiekamības prasības), kā arī nebija ievērojusi citas FKTK normatīvajos aktos noteiktās prasības, t.sk. noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas jomā.
- No biedriem piesaistīto noguldījumu apmērs pārskata gada laikā saruka** (par 8.3%), kas arī noteica krājaizdevu sabiedrību sektora aktīvu samazinājumu. COVID-19 noteikto ierobežojumu dēļ, pieaugot bezdarbam⁵, attiecīgi saruka māsaimniecību ienākumi un iepriekš uzkrātie līdzekļi tika izmantoti nepieciešamo vajadzību segšanai. Biedru noguldījumi bija gandrīz vienīgais sabiedrību piesaistīto resursu avots (~100%), un vairums no tiem (89%) bija māsaimniecību noguldījumi.
- Pārskata gada laikā dzēsto un norakstīto kredītu apmērs pārsniedza no jauna izsniegto kredītu apmēru un krājaizdevu sabiedrību kredītportfelis kopumā samazinājās** (par 3.6%). Augot nenoteiktībai par ekonomiskās attīstības perspektīvām COVID-19 apstākļos, palielinājās arī kredītņēmēju piesardzība un, izvērtējot prioritātes, patēriņam izsniegto kredītu apmērs kopumā saruka (par 9.5%), savukārt mājokļa iegādei izsniegto kredītu apmērs tajā pašā laikā nedaudz pieauga (par 3.0%). Minēto aizņēmumu veidu īpatsvars kopējā kredītportfelī bija attiecīgi 38.1% un 52.0%. Krājaizdevu sabiedrību sektora kredītportfelī dominēja māsaimniecībām izsniegtie kredīti (99%).
- Kredītportfeļa kvalitāte neuzrādīja pozitīvas tendences.** Standarta kredītu īpatsvars gada laikā kopumā saglabājās nemainīgs, bet to nodrošināja no jauna izsniegtie kredīti. Savukārt daļa kredītu no uzraugāmo kredītu kategorijas migrēja uz zemākas kvalitātes kredītu kategorijām (galvenokārt vienas krājaizdevu sabiedrības ietekme), līdz ar to INK īpatsvars sektora kopējā kredītportfelī palielinājās no 14.5% līdz 16.9%. Nedaudz pieauga arī kredītiem izveidoto uzkrājumu apmērs, un tā attiecība pret kopējo kredītportfeli decembra beigās sasniedza 7.2%, tomēr uzkrājumu INK attiecība pret INK nedaudz samazinājās.
- Krājaizdevu sabiedrību sektora pelnītspēja kopumā pazeminājās, kapitāla atdeves rādītājam (ROE) decembra beigās samazinoties līdz 3.9%.** Saruka tīrie pamatdarbības ienākumi, t.sk. procentu ienākumi par 5.3%, komisijas naudas ienākumi par 33.1% un peļņa no finansiālās darbības par 82.6%, līdz ar to gada laikā gūtās peļņas apmērs bija par 16.0% mazāks nekā iepriekšējā gadā, sasniedzot 269 tūkst. eiro. Lai gan peļņas sarukumu daļēji izdevās apturēt ar mazākiem tīrajiem izdevumiem uzkrājumiem un administratīvo izdevumu samazināšanu – attiecīgi par 89.0% un 8.6%, tomēr tas neuzlaboja darbības efektivitātes rādītājus kopumā un izdevumu attiecība pret ienākumiem (CIR) pasliktinājās, pieaugot līdz 77.4% gada nogalē. Pārskata gadā kopumā ar peļņu strādāja vairāk nekā puse no krājaizdevu sabiedrībām – 20 no 34 (to kopējā tirgus daļa – 98.5%), kopā nopelnot 280.3 tūkst. eiro.

³ Trīs pēc aktīviem lielākās kooperatīvās krājaizdevu sabiedrības.

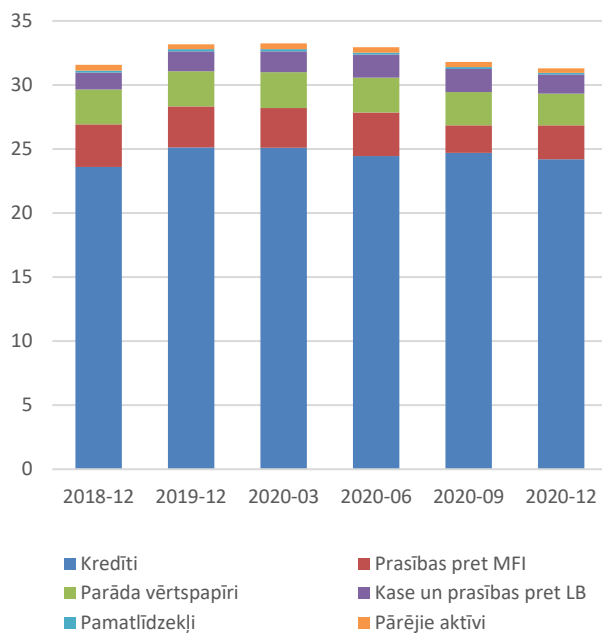
⁴ Zemstandarta, šaubīgie un zaudētie kredīti kopā.

⁵ Pēc Nodarbinātības valsts aģentūras datiem, oficiālais bezdarba līmenis Latvijā 2020. gada beigās bija 7.7% (2019. gada beigās – 6.2%).

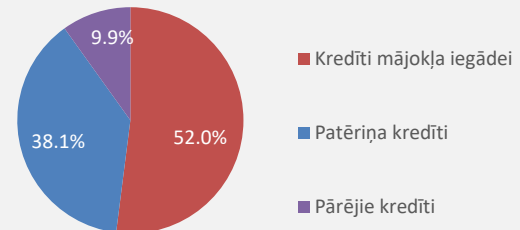
- Visas krājaizdevu sabiedrības pārskata gadā strādāja ar pietiekami augstu kapitāla pietiekamības līmeni** – to kopējā pašu kapitāla attiecība pret aktīvu un ārpusbilances posteņu kopsummu, t.i., kapitāla pietiekamības rādītājs, decembra beigās bija 22.2% (t.i., augstākais rādītājs kopš 2018. gada). Visām krājaizdevu sabiedrībām kapitāla pietiekamības rādītājs pārsniedza 13.5% (noteiktā minimālā prasība – 10%). Salīdzinoši augstos kapitāla pietiekamības rādītājus nodrošināja gan gūtā peļņa, gan aktīvu apmēra samazinājums.

Bilances struktūra un izmaiņas

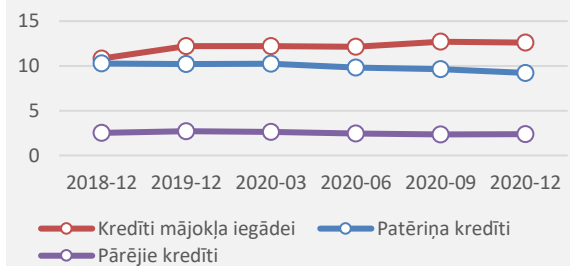
Aktīvu struktūra, milj. eiro

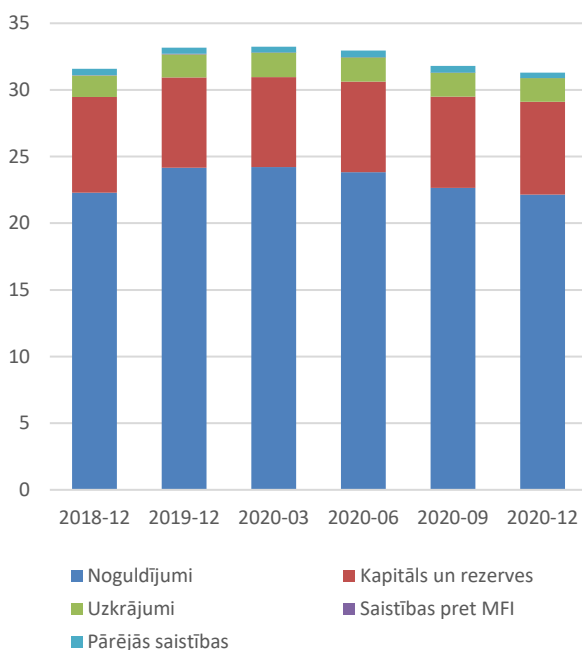
Kreditportfeļa struktūra pārskata perioda beigās, %

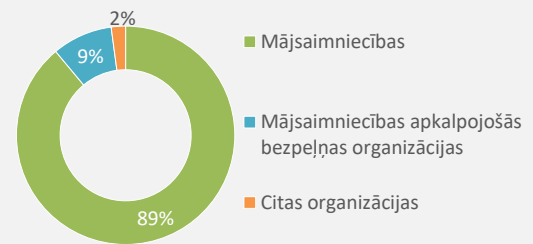
Kreditportfelis, milj. eiro

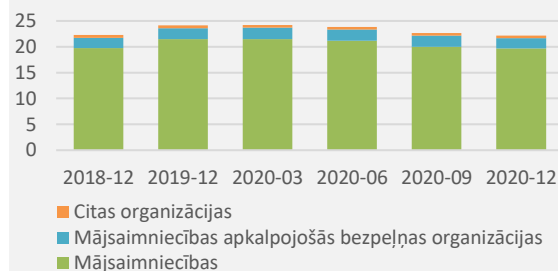
Pasīvu struktūra, milj. eiro

Noguldījumu struktūra pārskata perioda beigās, %

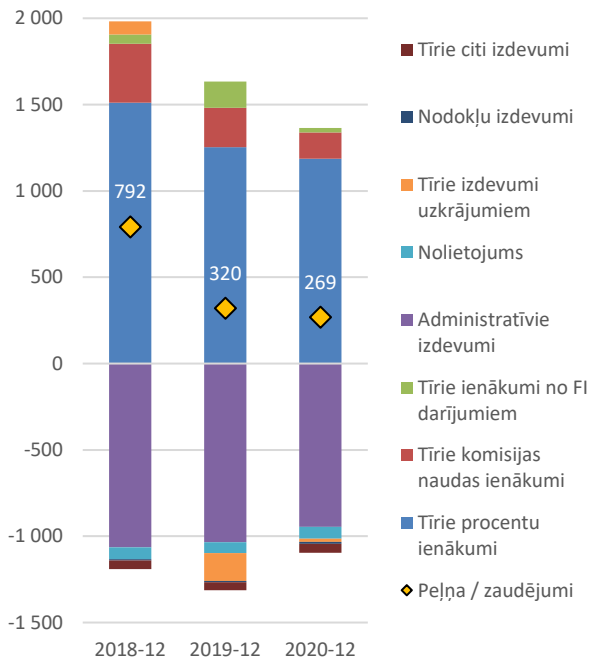

Noguldījumi, milj. eiro

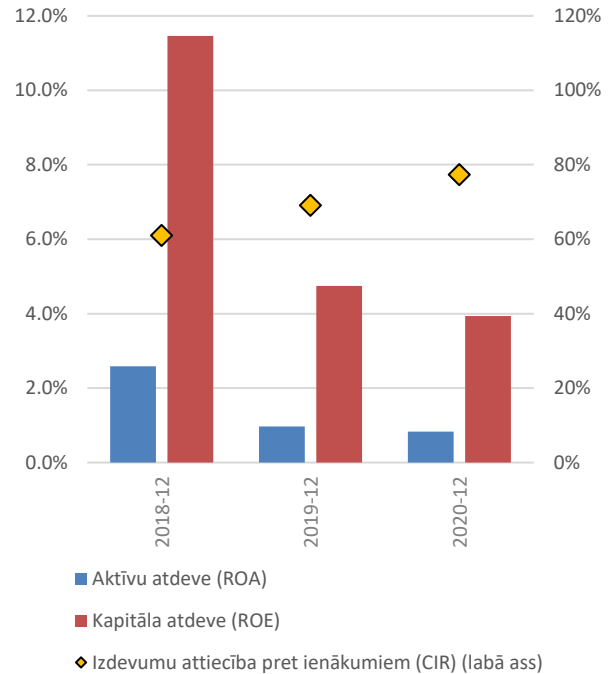

Pelnītspēja

Peļņas struktūra, tūkst. eiro

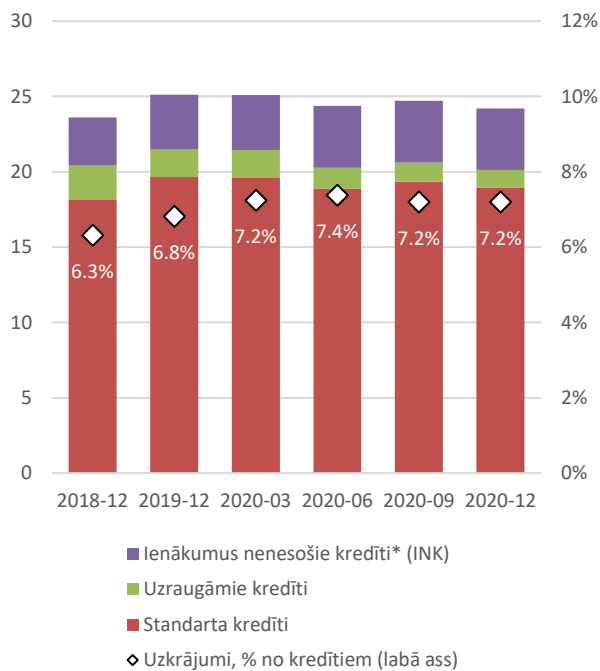

Pelnītspējas rādītāji, %

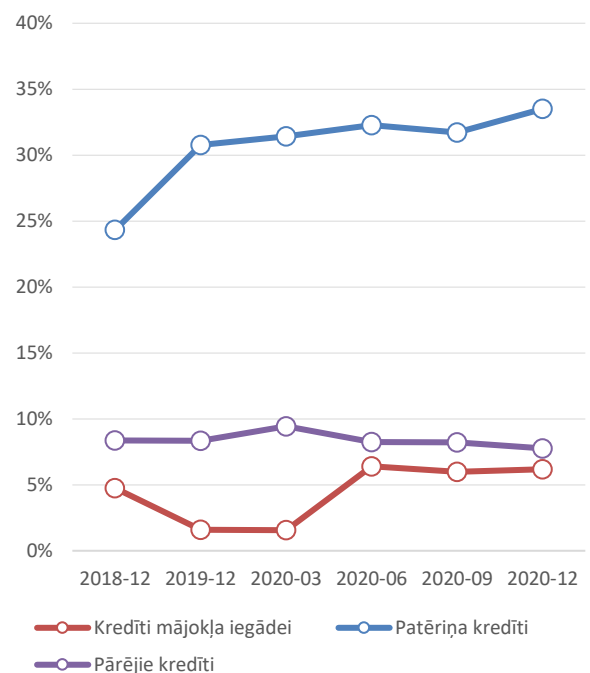

Kredītportfeļa kvalitāte

Kredītu kvalitātes struktūra, milj. eiro

Virš 90 dienām kavēto kredītu īpatsvars attiecīgajā segmentā**, %

* Zemstandarta, šaubīgie un zaudētie kredīti kopā.

** Datu avots: Latvijas Bankas Kredītu reģistrs.

APDROŠINĀTĀJU DARBĪBA

Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2019	2020	Izmaiņas
Tirgus dalībnieku skaits (sabiedrības un filiāles)	6+12	6+11	↓
Parakstītās bruto prēmijas kopš gada sākuma (milj. eiro)	856.7	797.5 (809.1) ⁶	↓
Izmaksātās bruto atlīdzības kopš gada sākuma (milj. eiro)	549.4	501.3 (507.7) ⁶	↓
Pārskata perioda peļņa/zaudējumi (milj. eiro)	30.9	53.4	↑
Zaudējumu rādītājs, %	66.9	62.8	↓
Izdevumu rādītājs, %	26.6	26.9	↑
Kombinētais rādītājs, %	96.2	92.3	↓
Ieguldījumu atdeve, %	5.6	7.0	↑
Maksātspējas kapitāla prasības izpildes rādītājs, %	162	173	↑

- Pārskata gadā apdrošinātāju sektorā bija vērojamas strukturālas izmaiņas.** To rezultātā Igaunijas apdrošināšanas sabiedrības "Seesam Insurance AS" Latvijas filiāle tika pievienota "Compensa Vienna Insurance Group" ADB Latvijas filiālei.
- Kopējās bruto parakstītās prēmijas 2020. gada laikā samazinājās par 7%,** sasniedzot 797.5 milj. eiro. Izslēdzot apdrošināšanas sektora strukturālo izmaiņu ietekmi (t.i., ieskaitot ārvalsts apdrošināšanas sabiedrības filiāles, kas pārtrauca savu darbību 2020. gada 3. ceturksnī, datus, kopējais bruto parakstīto prēmiju apmērs sasniedza 809.1 milj. eiro). Nedzīvības apdrošināšanas segmentā līdz ar COVID-19 ietekmē arvien sarūkošajiem biznesa apmēriem parakstīto prēmiju apmērs samazinājās par 11% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, galvenokārt transporta apdrošināšanas veidos (par 14%), īpašuma apdrošināšanā (par 8%) un palīdzības apdrošināšanā (par 47%). Savukārt parakstīto prēmiju kritumu dzīvības apdrošināšanā ar uzkrājumu veidošanu kompensēja lielāks pieaugums mūža pensiju apdrošināšanā, kopumā nodrošinot bruto parakstīto prēmiju pieaugumu dzīvības apdrošināšanas segmentā par 5%. Sarukums bija vērojams apdrošinātāju darbībai EEZ valstīs, kur parakstīto prēmiju apmērs samazinājās par 13%, savukārt Latvijā parakstīto prēmiju samazinājums bija mērenāks – vien 2%, decembra beigās sasniedzot 67% no kopējām parakstītajām prēmijām jeb 537.4 milj. eiro (548.9 milj. eiro, izslēdzot strukturālo izmaiņu ietekmi). Latvijā parakstītās prēmijas uz vienu iedzīvotāju sasniedza 282 eiro (288 eiro, izslēdzot strukturālo izmaiņu ietekmi), kas ir tikai nedaudz mazāk salīdzinājumā ar 2019. gadu (291 eiro), kamēr vidēji Eiropā tās bija 2 085 eiro⁷.
- Kopējā parakstīto prēmiju portfeli lielāko daļu (40%) arvien veidoja prēmijas par transporta apdrošināšanu⁸,** sasniedzot 319.4 milj. eiro. Savukārt Latvijā nozīmīgākie apdrošināšanas veidi bija dzīvības apdrošināšana (25%), sauszemes transporta apdrošināšana (16%), veselības apdrošināšana (18%) un obligātā civiltiesiskās atbildības apdrošināšana (OCTAA) (16%).
- Apdrošināšanas sabiedrību pelnītspēja uzlabojās** – pārskata gadā tās kopumā nopelnīja 53.4 milj. eiro, t.i., par 73% vairāk nekā iepriekšējā gadā. Šo pieaugumu galvenokārt ietekmēja gan nedzīvības apdrošināšanas sabiedrību peļņas pieaugums par 117% (50.1 milj. eiro 2020. gadā salīdzinājumā ar 23.1 milj. eiro 2019. gadā), gan veiksmīgi apdrošināšanas sabiedrību ieguldījumu rezultāti.
- COVID-19 ietekmē mazinoties iedzīvotāju ekonomiskajai aktivitātei un mājāsēdes apstākļos sarūkot transporta izmantošanai, apdrošinātāju piekritušo atlīdzību apmērs pārskata gada laikā saruka straujāk par nopelnīto prēmiju apmēru, un kombinētais rādītājs⁹ uzlabojās, decembra beigās sasniedzot pēdējo gadu zemāko līmeni, t.i., 92.3%,** turklāt visām nedzīvības apdrošināšanas sabiedrībām tas bija zem 100% (izņemot vienu sabiedrību, kurai rādītājs sasniedza 102% un kura darbojas citās EEZ dalībvalstīs).
- Paaugstinātās svārstības finanšu tirgos radīja ne tikai izaicinājumus, bet arī iespējas, kas sekmēja ieguldījumu ienesīguma būtisku uzlabošanos, apdrošināšanas sabiedrību vidējai ieguldījumu atdevei**

⁶ Izslēdzot strukturālās izmaiņas.

⁷ Insurance Europe "European Insurance key facts 2019" infografika.

⁸ Sauszemes transporta apdrošināšana, sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana un OCTAA.

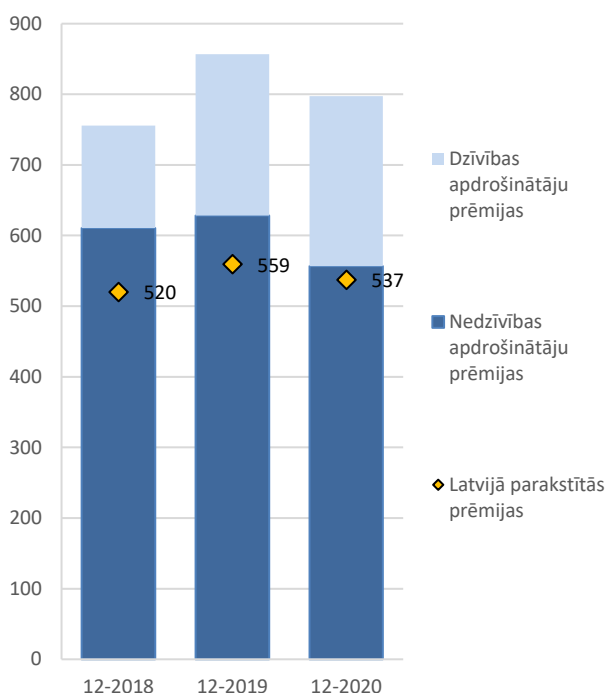
⁹ Kombinētais rādītājs virs 100% norāda uz zaudējumiem no nedzīvības apdrošināšanas darbības (neiekļaujot investīciju ienākumus).

sasniedzot 7% (individuālām sabiedrībām robežās no 0.3% līdz 20.7%¹⁰). Būtiskākās izmaiņas apdrošināšanas sabiedrību aktīvu struktūrā 2020. gada laikā bija tas, ka par 12% (59.3 milj. eiro) palielinājās ieguldījumi investīciju fondos un par 26% (28.8 milj. eiro) pieauga noguldījumu apmērs.

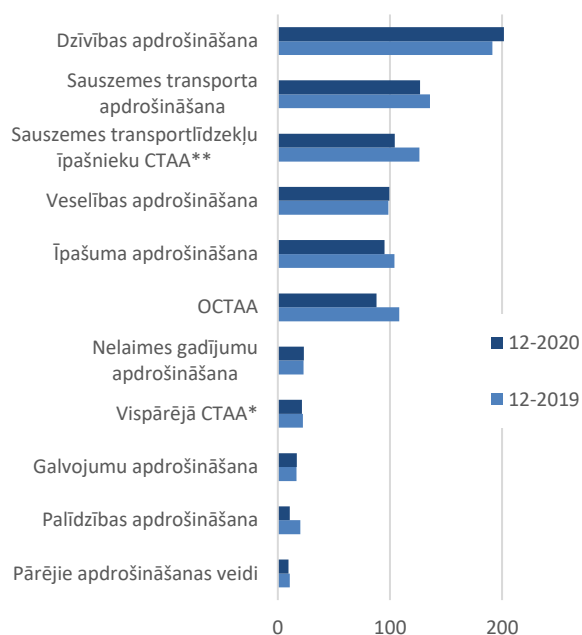
- **Apdrošināšanas sabiedrību maksātspējas izpildes rādītājs¹¹ saglabājās stabili virs minimālajām prasībām un decembra beigās sasniedza 173%** (zemākā pieļaujamā rādītāja robeža ir 100%), t.sk. dzīvības apdrošināšanas sabiedrībām 228% un nedzīvības apdrošināšanas sabiedrībām 145%, kas liecina par finanšu tirgus stabilitāti ietekmējošu risku īstenošanās mazu iespējamību.

Parakstītās prēmijas

Apdrošinātāju parakstītās bruto prēmijas, milj. eiro

Apdrošinātāju parakstītās bruto prēmijas apdrošināšanas veidu dalījumā, milj. eiro

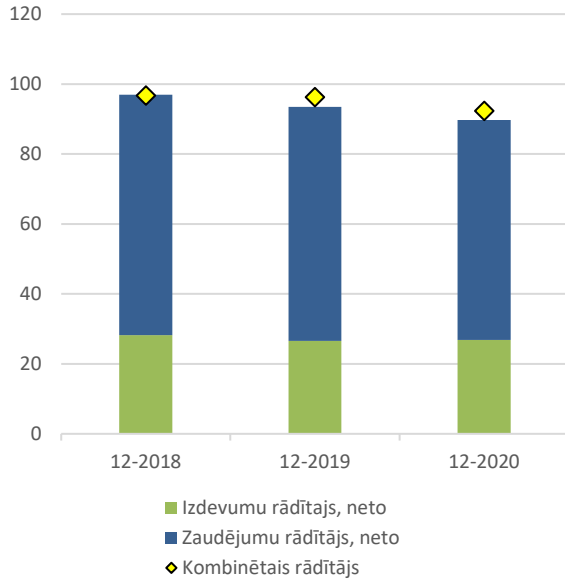
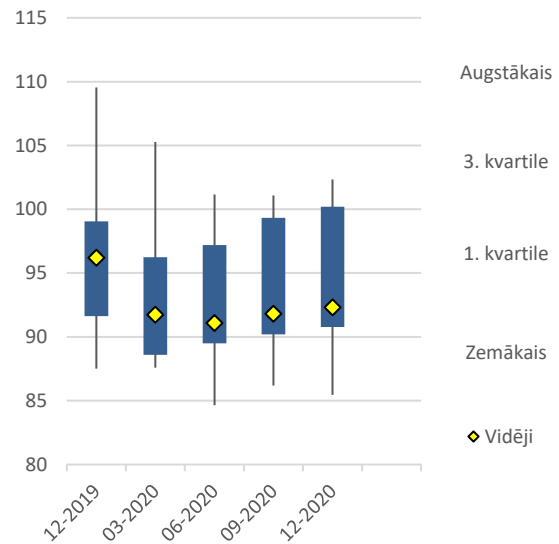
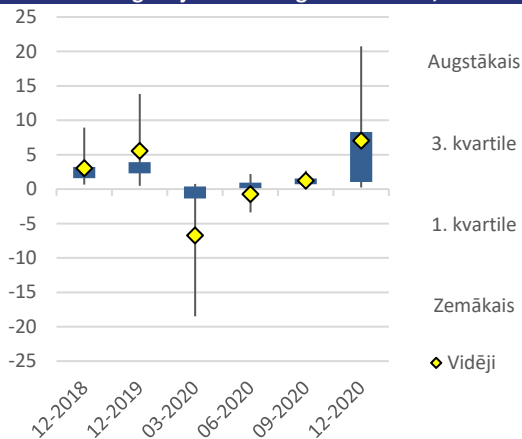
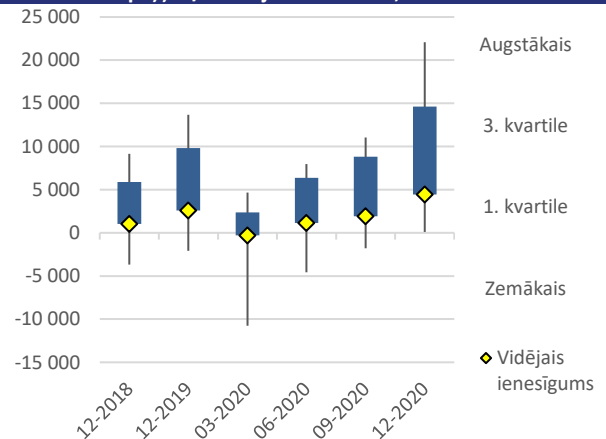
*Civiltiesiskās atbildības apdrošināšana.

**Sauszemes transporta līdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana.

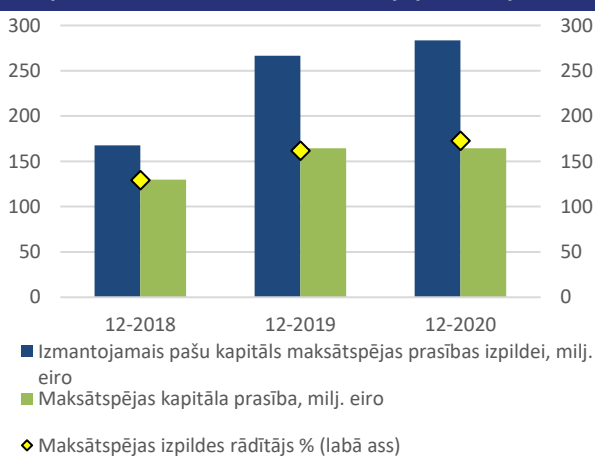
¹⁰ Ieguldījumu atdeves rādītāju būtiski paaugstina viena atsevišķa ieguldījumu realizācijas darījuma rezultāts.

¹¹ Raksturo pašu kapitāla atbilstību uz risku novērtēšanu balstītai maksātspējas kapitāla prasībai.

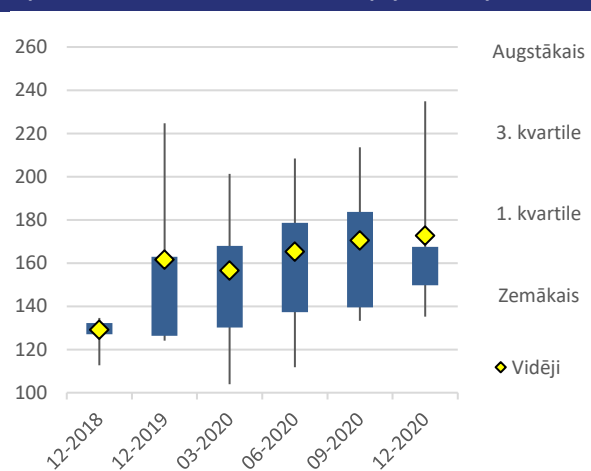
Pelnītspēja un maksātspēja

 Nedzīvības apdrošināšanas sabiedrību
 kombinētais rādītājs, %

 Nedzīvības apdrošināšanas sabiedrību
 kombinētā rādītāja izkliede, %

 Apdrošināšanas sabiedrību
 ieguldījumu ienesīguma izkliede, %

 Apdrošināšanas sabiedrību gūtās
 peļņas/zaudējumu izkliede, tūkst. eiro

Apdrošināšanas sabiedrību maksātspējas rādītājs, %

Apdrošināšanas sabiedrību maksātspējas rādītāja izkliede, %

MAKSĀJUMU IESTĀŽU UN ELEKTRONISKĀS NAUDAS IESTĀŽU DARBĪBA

Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2019	2020	Izmaiņas
Tirgus dalībnieku skaits			
Maksājumu iestādes	10	7	↓
Elektroniskās naudas iestādes	8	8	-
Veikto maksājumu apmērs, milj. eiro:			
Maksājumu iestādēs	189	261	↑
Elektroniskās naudas iestādēs	46	34	↓
Atpirktās elektroniskās naudas apmērs, milj. eiro	22.7	17.2	↓
Ieņēmumi no pakalpojumu sniegšanas, milj. eiro:			
Maksājumu iestādēs	5.2	7.0	↑
Elektroniskās naudas iestādēs	5.3	3.3	↓

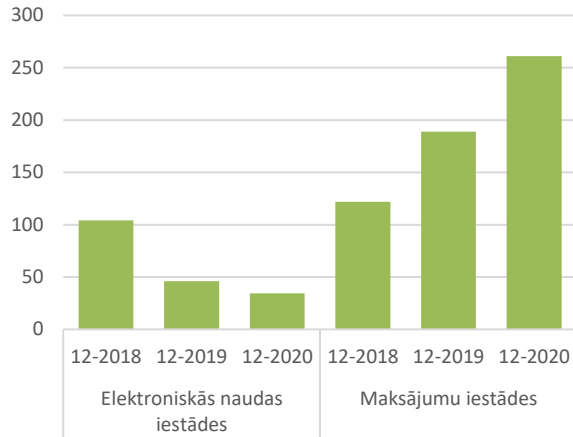
- Maksājumu iestāžu (MI) un elektroniskās naudas iestāžu (ENI) sektors pārskata gada laikā turpināja sašaurināties.** Iepriekšējos periodos ieviestās izmaiņas normatīvajā regulējumā¹² stiprināja MI, ENI un maksājumu pakalpojumu sniedzēju regulējošo prasību ietvaru, un šo tirgus segmentu pārstāvošo iestāžu skaits turpināja sarukt. Pastiprinātās atbilstības prasības izpildīja un pārskata gada beigās darbību Latvijā turpināja septiņas MI (t.sk. trīs reģistrētas un četras licencētas) un astoņas ENI (t.sk. sešas reģistrētas un divas licencētas). Uzraudzības pasākumu rezultātā viens tirgus dalībnieks veica klientu bāzes revīziju, bet "Hermes Financial Services", "Express-Europe" un "Monetizator" licences tika anulētas.
- Maksājumu un elektroniskās naudas pakalpojumu sniegšana pārskata gadā MI un ENI kopumā nodrošināja bruto ieņēmumus 10.3 milj. eiro apmērā** (t.i., par 1% mazāk nekā 2019. gadā), t.sk. 68% veidoja MI gūtie ieņēmumi (atšķirībā no 2019. gada, kad lielāko daļu (51%) veidoja ENI gūtie ieņēmumi), turklāt MI bruto ieņēmumi gada laikā palielinājās par 35%, savukārt ENI bruto ieņēmumi tajā pašā laikā samazinājās par 37%.
- COVID-19 radītie apstākļi pārskata gada laikā būtiski ietekmēja arī atpirktās elektroniskās naudas kopējo apmēru** (t.i., emitētās elektroniskās naudas apmaiņu pret naudu), kas gada laikā saruka par 24%, decembra beigās sasniedzot 17.2 milj. eiro.
- MI un ENI kopējais pārskata gadā veiktais maksājumu apmērs pieauga par 26% un sasniedza 295 milj. eiro.** Lai gan maksājumu iestāžu skaits saruka, tomēr to veikto maksājumu apmērs būtiski pieauga, ko ietekmēja gan esošā tirgus pārdale, gan atsevišķu tirgus dalībnieku veiksmīga darbība.
- Palielinājās likvido aktīvu apmērs, 2020. gada decembra beigās sasniedzot 57.3 milj. eiro** (t.sk. prasības pret bankām maksājumu pakalpojumu nodrošināšanai – 52.1 milj. eiro), un tas nodrošināja saistību pret klientiem (56.4 milj. eiro) segšanu, t.sk. saistību pret maksājumu pakalpojumu izmantotājiem (52.3 milj. eiro) segšanu. Atbilstoši likuma prasībām likvidie aktīvi pilnā apmērā sedz tirgus dalībnieku saistības.

¹² 2018. gadā paaugstināti darījuma izpētes un uzraudzības standarti, kā arī veikti grozījumi Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likumā (saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū); 2020. gada 31. martā apstiprināti grozījumi "Maksājumu pakalpojumu sniedzēju izpētes un darījumu uzraudzības normatīvajos noteikumos", grozījumi "Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riska pārvaldības informācijas tehnoloģiju nodrošinājuma normatīvajos noteikumos" un izmaiņas "Ieteikumos kredītiestādēm un finanšu iestādēm politiski nozīmīgu personu, to ģimenes locekļu un ar tām cieši saistītu personu noskaidrošanai, izpētei un darījumu uzraudzībai".

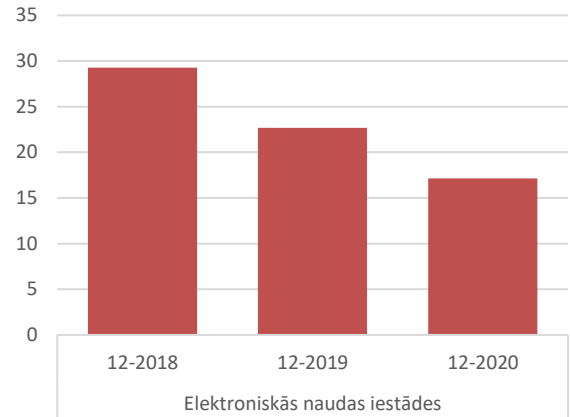

MAKSĀJUMU IESTĀŽU UN ELEKTRONISKĀS NAUDAS IESTĀŽU DARBĪBA

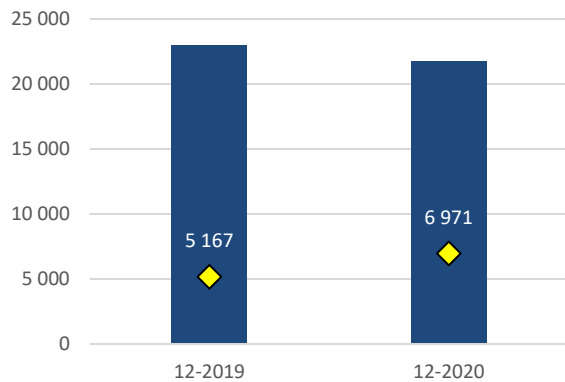
Maksājumu apmērs, milj. eiro

Atpirktais elektroniskās naudas apmērs, milj. eiro

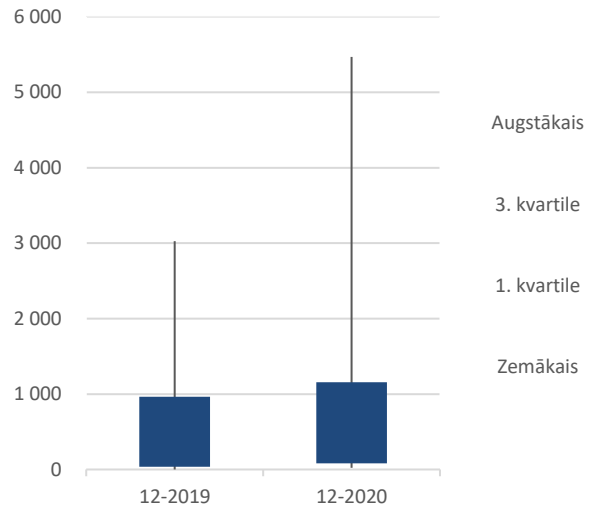

Maksājumu iestāžu pakalpojumu sniegšana, tūkst. eiro

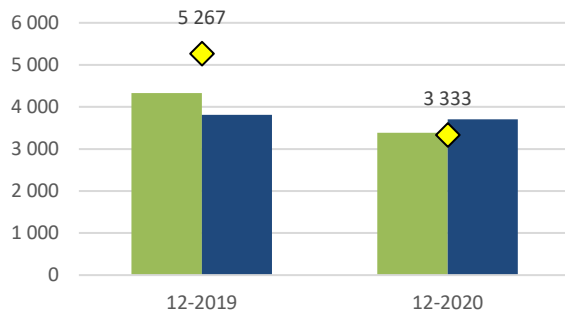

■ Veikto maksājumu vidējā aritmētiskā vērtība*
◆ Bruto ieņēmumi (saistīti ar maksājumu pakalpojumiem)

Maksājumu iestāžu bruto ieņēmumu izkliede, tūkst. eiro

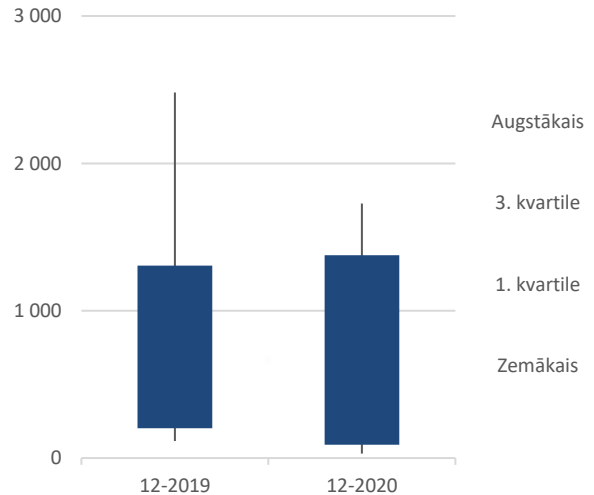

Elektroniskās naudas iestāžu pakalpojumu sniegšana, tūkst. eiro

■ Veikto maksājumu vidējā aritmētiskā vērtība*
■ Apgrozībā esošās e-naudas vidējais apmērs
◆ Bruto ieņēmumi (saistīti ar maksājumu un e-naudas pakalpojumiem)

Elektroniskās naudas iestāžu bruto ieņēmumu izkliede, tūkst. eiro

* Aprēķināts, summējot tirgus dalībnieku mēnesī veikto maksājumu vidējo apmēru iepriekšējo 12 kalendāra mēnešu periodā, dalot ar 12.

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU PĀRVALDĪŠANA

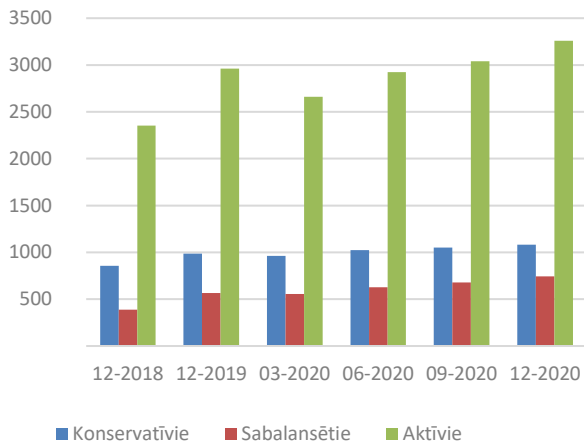
Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2019	2020	Izmaiņas
Līdzekļu pārvaldītāju skaits	8	7	↓
Ieguldījumu plānu skaits	31	31	-
Dalībnieku skaits	1 300 135	1 295 745	↓
Neto aktīvi (mljrd. eiro)	4.51	5.09	↑
Ienesīgums kopš gada sākuma, %	10.8	2.1	↓
Pārvaldīšanas izdevumi, %	0.5	0.5	-

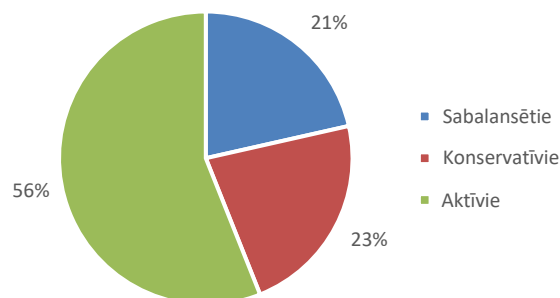
- Pārskata gada ceturtajā ceturksnī, sekojot AS "PNB Banka" likvidācijas procesam, tika uzsākts IPAS "PNB Asset Management" pensiju plānu pārņemšanas process.** IPAS "PNB Asset Management" pārvaldītos trīs pensiju 2. līmeņa ieguldījumu plānus – konservatīvo ieguldījumu plānu "Daugava", sabalansēto ieguldījumu plānu "Venta" un aktīvo ieguldījumu plānu "Gauja" – pārņēma AS "Citadele banka" meitas uzņēmums ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrība "CBL Asset Management".
- Uzkrātā pensiju kapitāla pieauguma tendence turpinājās,** un ieguldījumu plānos uzkrātais pensiju kapitāls gada laikā pieauga par 13% jeb 574.2 milj. eiro, decembra beigās sasniedzot 5.1 mljrd. eiro. Vairāk nekā puse, t.i., 56%, no veiktajām iemaksām bija ieguldītas aktīvajos plānos, 22% – sabalansētajos plānos un 21% – konservatīvajos plānos. Neskatoties uz nelielu dalībnieku skaita samazinājumu, kopējais neto aktīvu apmērs pieauga par 13%, ko noteica ieguldījumu vērtības pieaugums.
- Vairums no ieguldījumu plāniem pārskata gadā darbojās ar pozitīvu ienesīgumu,** t.sk. konservatīvo plānu ienesīgums bija robežās no -4% līdz 4% (septiņiem no 10 plāniem ar pozitīvu ienesīgumu), sabalansētajiem plāniem – no -11% līdz 4% (sešiem no septiņiem plāniem ar pozitīvu ienesīgumu), savukārt aktīvajiem – no -17% līdz 9% (15 no 16 plāniem ar pozitīvu ienesīgumu). COVID-19 izraisītais tirgus svārstīgums radīja ne tikai riskus, bet arī iespējas – ņemot vērā, ka akciju tirgi kopumā uzrādīja labākus rezultātus nekā obligāciju tirgi, pārsvarā visi aktīvie ieguldījumu plāni uzrādīja augstāku ienesīgumu, tādējādi sekmējot segmenta neto aktīvu pieaugumu kopumā.
- Ieguldījumu plānu pārvaldīšanas izdevumi saglabājās nemainīgi,** un visiem ieguldījumu plānu veidiem ieguldījumu pārvaldīšanas izdevumu attiecība pret neto aktīviem pārskata gada beigās bija 0.5%, kas norāda uz tirgus dalībnieku īstenotās pārvaldības prakses stabilitāti un administratīvo izdevumu ilgtspēju.
- Ieguldījumu plānu ieguldījumu politika kopumā saglabājās piesardzīga, tomēr akciju cenu dinamika pārskata gada laikā veicināja finanšu instrumentu ar augstāku potenciālo ienesīgumu īpatsvara pieaugumu ieguldījumu portfelī.** Kopējā ieguldījumu plānu portfelī parāda vērtspapīru īpatsvars gada laikā samazinājās (no 36% līdz 29%), savukārt ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecību īpatsvars pieauga (no 54% līdz 61%). Lielākā daļa no parāda vērtspapīriem (63%) bija valsts emitētie vai garantētie vērtspapīri, un to īpatsvaram kopējā parāda vērtspapīru struktūrā bija tendence samazināties, pieaugot komercsabiedrību emitēto parāda vērtspapīru īpatsvaram.
- Latvijā veikto ieguldījumu apmērs un to īpatsvars kopējos ieguldījumos pārskata gada laikā samazinājās.** Latvijā ieguldīto līdzekļu apmērs gada beigās sasniedza 658.3 milj. eiro jeb 12.9% no kopējiem ieguldījumiem (t.sk. 91.6 milj. eiro bija ieguldīti valsts emitētajos vai garantētajos vērtspapīros (tika novērots 66% samazinājums salīdzinājumā ar 2019. gadu, kad tika ieguldīti 271.3 milj. eiro), 92 milj. eiro – komercsabiedrību parāda vērtspapīros (90 milj. eiro 2019. gadā), 4.1 milj. eiro – akcijās (3.5 milj. eiro 2019. gadā), 81.7 milj. eiro – ieguldījumu fondos (52.9 milj. eiro 2019. gadā), 17.4 milj. eiro – Latvijas riska kapitāla tirgū (18.5 milj. eiro 2019. gadā), savukārt 399.9 milj. eiro bija izvietoti kredītiestādēs (291.6 milj. eiro 2019. gadā)). Novērotā tendence norāda uz to, ka pensiju fondu pārvaldītāji pielieto risku diversifikācijas paņēmienus un izmanto riska pārvaldības optimizēšanu, kas balstās uz aktuālajām tirgus tendencēm, balansējot tās ar ienesīguma ģenerēšanu augsta tirgus svārstīguma vidē.

Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšana

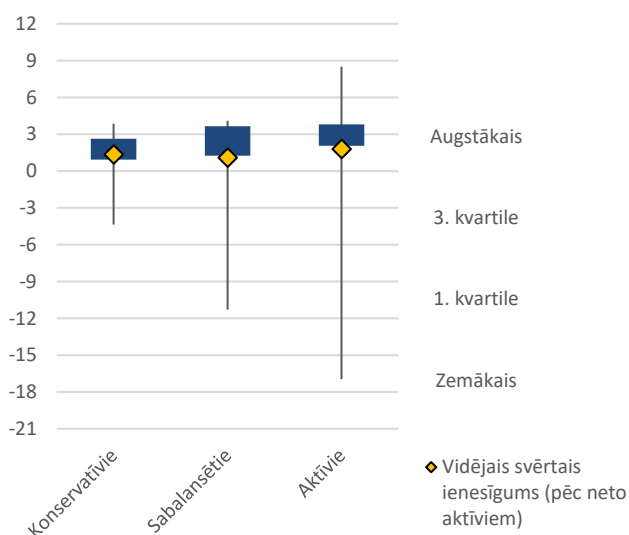
Neto aktīvi, milj. eiro

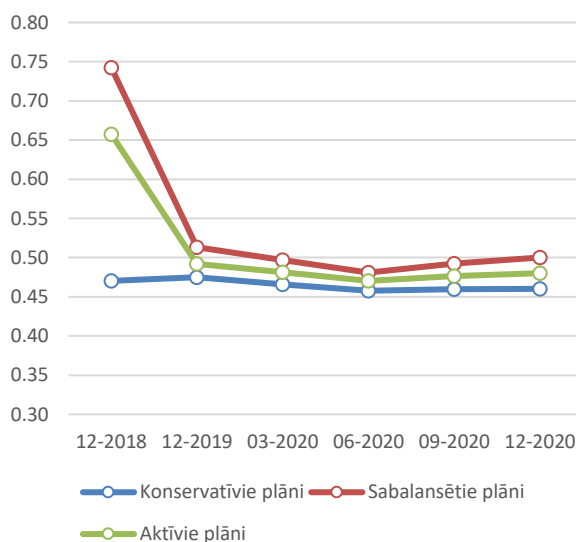
Iemaksas ieguldījumu plānos 2020. gadā, milj. eiro

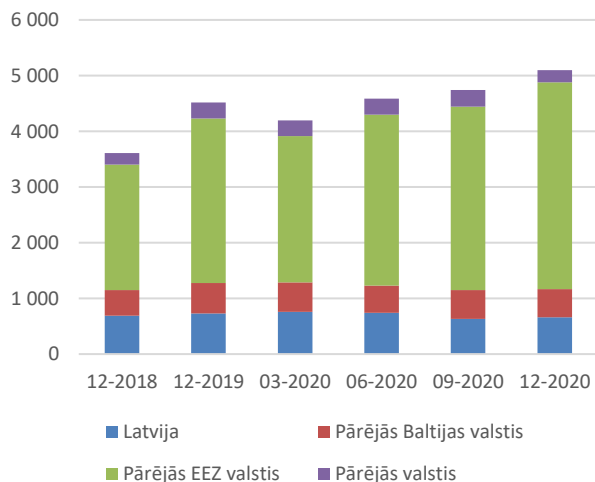
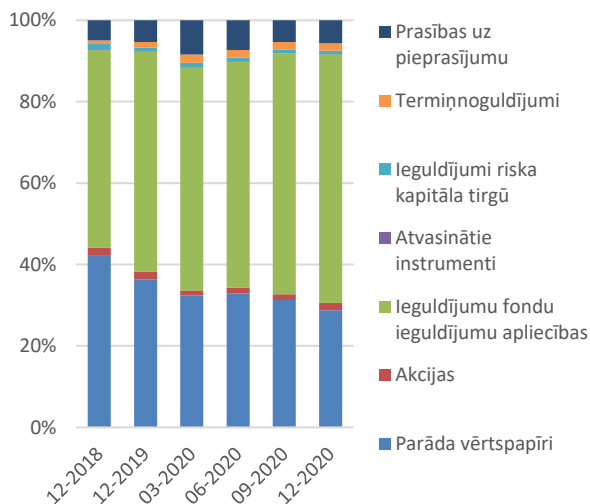
Ieguldījumu plānu ienesīgums 2020. gadā, %

Pārvaldīšanas izdevumi, analizēti, % no neto aktīviem

Ieguldījumu portfeļa struktūra finanšu instrumentu un valstu grupu* dalījumā, %

*Pēc emitenta reģistrācijas valsts.

PRIVĀTO PENSIJU FONDU DARBĪBA

Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

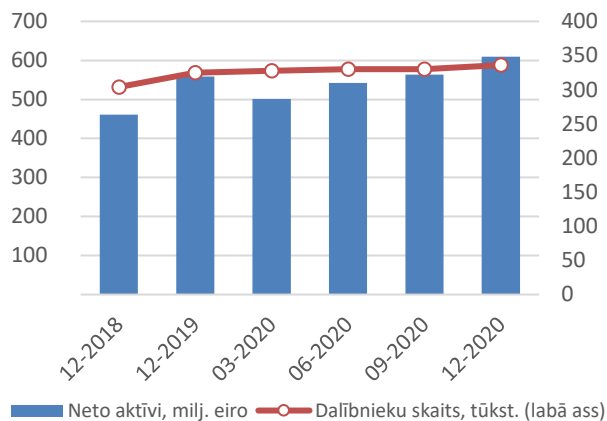
	2019	2020	Izmaiņas
Pensiju fondu skaits	6	6	-
Pensiju plānu skaits	16	16	-
Dalībnieku skaits	324 829	336 036	↑
Neto aktīvi (milj. eiro)	559.0	609.6	↑
Ienesīgums kopš gada sākuma, %	10	2	↓
Administrēšanas un pārvaldīšanas izdevumi, %	1.2	1.0	↓

- Privāto pensiju fondu darbībai pārskata gadā bija raksturīgas vairākas pozitīvas tendences** – pieauga gan 3. līmeņa pensiju plānu dalībnieku skaits, gan iemaksu apmērs pensiju plānos. Pensiju plānu kopējais ienesīgums saglabājās pozitīvs (2%), individuāliem plāniem svārstoties robežās no -4% līdz 7%. Neraugoties uz tirgus risku pieaugumu un ienesīguma sarukumu (par 8.1 procentu punktu), privātie pensiju fondi spēja pielāgoties COVID-19 nenoteiktības apstākļiem, saglabājot kopumā pozitīvu ienesīgumu.
- Individuālo dalībnieku skaits gada laikā pieauga par 11.8 tūkstošiem, savukārt to dalībnieku skaits, par kuriem iemaksas veic darba devējs, samazinājās par 612.** Individuālo dalībnieku skaits gada beigās sasniedza 285 702, savukārt darba devēji veica iemaksas par 50 334 3. līmeņa pensiju plānu dalībniekiem. Pakāpeniski pieauga ārvalstu klientu skaits, decembra beigās sasniedzot 689 jeb 0.2% no visiem pensiju plānu dalībniekiem. Gada beigās privāto pensiju plānu dalībnieku skaits sasniedza 35% no Latvijas ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem¹³, kas norāda uz Latvijas rezidentu pakāpenisku finanšu pratības līmeņa pieaugumu.
- Palielinājās gan iedzīvotāju, gan darba devēju pensiju plānos veikto iemaksu apmērs.** Pārskata gadā pensiju plānos kopumā tika iemaksāti 88.4 milj. eiro jeb par 9% vairāk nekā 2019. gadā. Dalībnieku iemaksas pieauga par 6%, savukārt darba devēju iemaksas par 21%, kas var liecināt par ekonomiski aktīvo iedzīvotāju spēju pielāgoties aktuālajām darba tirgus tendencēm arī COVID-19 radītās nenoteiktības apstākļos.
- Privāto pensiju plānu pārvaldīšanas izdevumu līmenis turpināja samazināties** – administratīvo izdevumu un ieguldījumu pārvaldīšanas izdevumu attiecība pret neto aktīviem pārskata gada beigās sasniedza 1.0% (samazinoties par 0.2 procentu punktiem), norādot uz izdevumu optimizāciju, Latvijas privātajiem pensiju fondiem arvien nodrošinot finanšu un kapitāla tirgus tendencēm atbilstošu pārvaldību.
- Privāto pensiju plānu ieguldījumu struktūra pārskata gada laikā būtiski nemainījās** – decembra beigās parāda vērtspapīru īpatsvars sasniedza 30%, savukārt ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecību īpatsvars – 57%.
- Gada laikā pieauga Latvijas emitentu vērtspapīros ieguldīto līdzekļu apmērs, taču to īpatsvaram valstu grupu dalījumā saglabājās tendence samazināties.** Pārskata gada beigās Latvijā bija ieguldīti 96 milj. eiro un šo ieguldījumu īpatsvars kopējā portfelī veidoja 15.8% (iepriekšējā gada beigās – 17.3%), savukārt ieguldījumi pārējās Baltijas valstīs veidoja 11.9%, bet pārējās EEZ dalībvalstīs – 69.7% no visiem ieguldījumiem. Pensiju fondiem diversificējot ieguldījumus, nedaudz samazinājās ieguldījumu īpatsvars ne-EEZ valstīs, decembra beigās sasniedzot 2.6% no kopējiem ieguldījumiem.

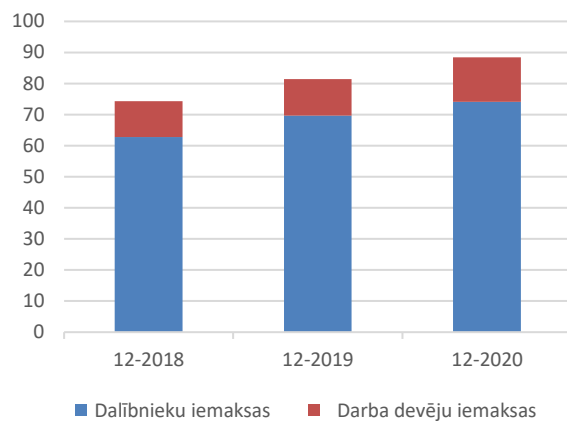
¹³ CSP Dati: 2020. gada 4. ceturkšņa statistika par ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem.

Privāto pensiju fondu darbība

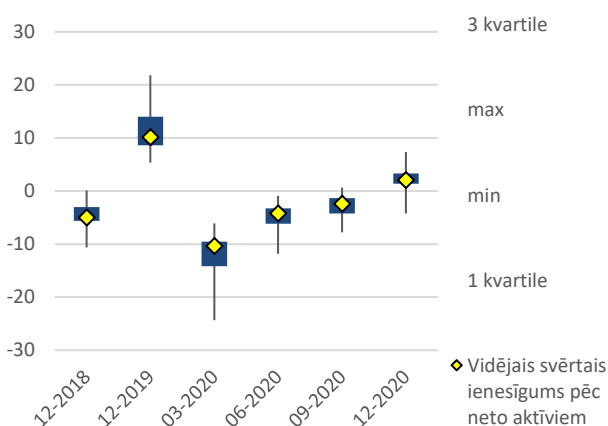
Dalībnieku skaits un neto aktīvi, milj. eiro

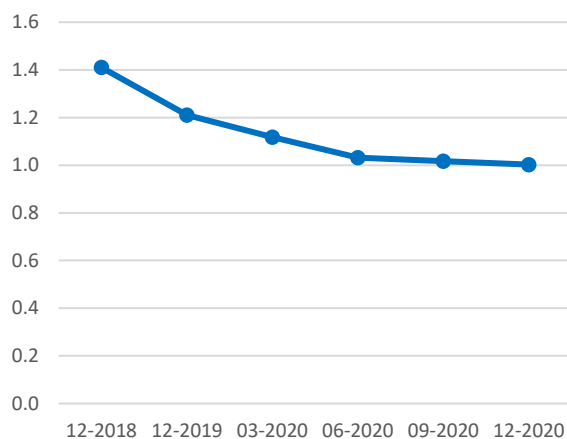
Iemaksas pensiju plānos, milj. eiro

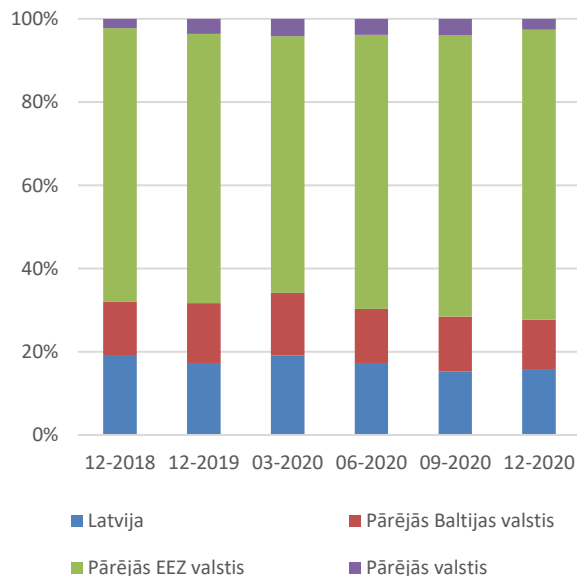
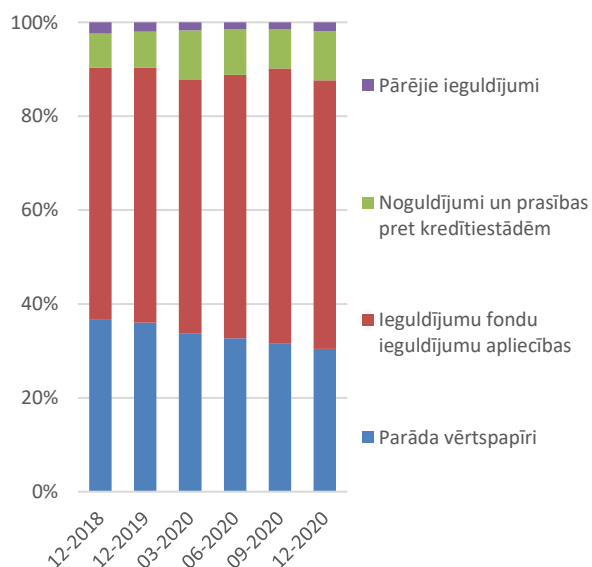
Pensiju plānu ienesīgums 2020. gadā, %

Administrēšanas un pārvaldīšanas izdevumi, anulizēti, % no neto aktīviem

Ieguldījumu portfeļa struktūra finanšu instrumentu un valstu grupu* dalījumā, %

*Pēc emitenta reģistrācijas valsts.

IEGULDĪJUMU FONDU DARBĪBA

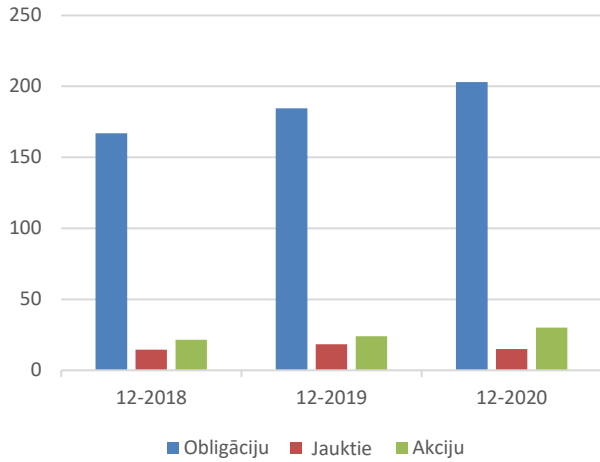
Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2019	2020	Izmaiņas
Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību skaits	11	11	-
Ieguldījumu fondu skaits	24	23	↓
Ieguldījumu fondu aktīvi (milj. eiro)	226.9	248.1	↑
Ienesīgums kopš gada sākuma, %			
Obligāciju fondi	12.7	-2.85	↓
Jauktie fondi	14.7	1.48	↓
Akciju fondi	24.8	4.51	↓
Pārvaldīšanas izdevumi, %			
Obligāciju fondi	1.3	1.2	↓
Jauktie fondi	1.4	1.3	↓
Akciju fondi	1.9	1.7	↓

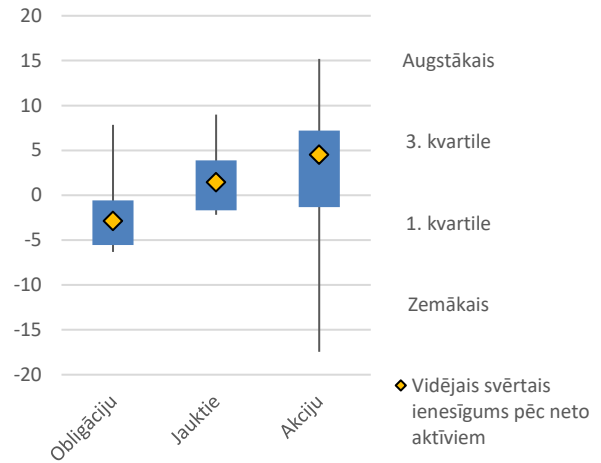
- Pārskata gada laikā kopējais pārvaldnieku skaits saglabājās nemainīgs**, lai gan ieguldījumu pārvaldes sabiedrību struktūra nedaudz izmainījās – darbību uzsāka SIGNET ASSET MANAGEMENT LATVIA IPAS ar fondu "Signet Bond Fund", savukārt darbību pārtrauca IPAS "PNB Asset Management" ar fondiem "PNB EM High Yield Bond Fund" un "PNB Total Return Bond Fund".
- Pārskata gada laikā finanšu un kapitāla tirgi piedzīvoja pēdējās desmitgades lielāko turbulenci un nebijušu svārstīgumu, kas būtiski ietekmēja gan ieguldījumu fondu ienesīgumu, gan to darbības rezultātus kopumā.** Līdzšinējās ieguldījumu veikšanas stratēģijas bija jāpārskata – veiksmīga ieguldījumu fondu darbība kļuva atkarīga no spējas salāgot ieguldītāju riska apetīti ar svārstīgu tirgus realitāti.
- Ieguldījumu fondu ienesīgumu noteica ieguldījumu portfeļa diversifikācijas līmenis.** Obligāciju fondu gada ienesīgums bija robežās no -6% līdz 8% (diviem no 11 fondiem ar pozitīvu ienesīgumu), jauktajiem fondiem – robežās no -2% līdz 9% (vienam no trīs fondiem ar pozitīvu ienesīgumu), savukārt akciju fondiem – robežās no -17% līdz 15% (četriem no sešiem fondiem ar pozitīvu ienesīgumu). Sliktāku sniegumu uzrādīja fondi, kuru ieguldījumu pamatvalūta ir ASV dolārs, jo tā vērtība attiecībā pret eiro gada laikā saruka. Akciju tirgiem kopumā uzrādīt labākus rezultātus nekā obligāciju tirgiem, ieguldījuma fondi, kuru portfeļos bija mazāks akciju īpatsvars, piedzīvoja lielāku ienesīguma kritumu. Savukārt jauktie un akciju ieguldījumu fondi uzrādīja labākus finanšu rezultātus, neraugoties uz augsto tirgus svārstīgumu. Vienlaikus fondi, kas pielietoja piesardzīgāku pieeju, izvēloties uz risku mazināšanu balstītu portfeļa struktūru un ģenerējot zemāku ienesīgumu, cieta mazākus zaudējumus un pārsvarā noturējās pozitīvas atdeves robežās.
- Pārskata gada laikā ieguldījumu fondu aktīvi kopumā pieauga par 9%**, decembra beigās sasniedzot 248.1 milj. eiro. Aktīvu pieauguma temps sasniedza attiecīgi 10% obligāciju fondiem, -18% jauktajiem fondiem un 25% akciju fondiem. Attiecīgās tendences atspoguļo tirgus dalībnieku mēģinājumus noturēties pozitīva ienesīguma robežās, izmantojot dažādus riska vadības paņēmienus, t.sk. aktīvu ar krītošos vērtību pārdošanu. Jaukto ieguldījumu fondu kapitalizācijas kritums ir saistīts ar ieguldīto līdzekļu atmaksāšanas perioda garumu, savukārt ieguldījumu fondi ar vairāk vai mazāk vienveidīgu aktīvu portfeļu struktūru spēja izmantot iespēju iegādāties to profilam atbilstošus aktīvus krītošos cenu tendences ietvaros, kas izskaidro uz akcijām balstītu aktīvu bāzes strauju paplašināšanos un augstas klases obligāciju kapitalizācijas pieaugumu.
- Ieguldījumu fondu portfeļa ģeogrāfiskajā izvietojumā pārskata gadā būtisku izmaiņu nebija.** Nedaudz palielinājās ieguldījumu īpatsvars EEZ valstīs un Neatkarīgo Valstu Sadraudzības (NVS) valstīs, decembra beigās sasniedzot attiecīgi 47% un 10% no kopējiem ieguldījumiem, savukārt ieguldījumu īpatsvars pārējās valstīs nedaudz samazinājās, sasniedzot 42%, kas daļēji izskaidrojams ar augstāku veikspēju salīdzinājumā ar tirgu svārstīgumu pārējos EEZ reģionos.

leguldījumu fondu darbība

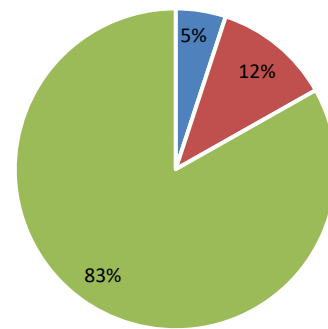
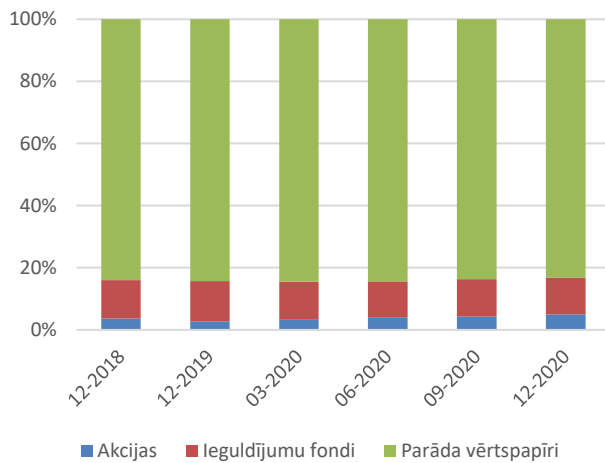
Aktīvu dinamika, milj. eiro

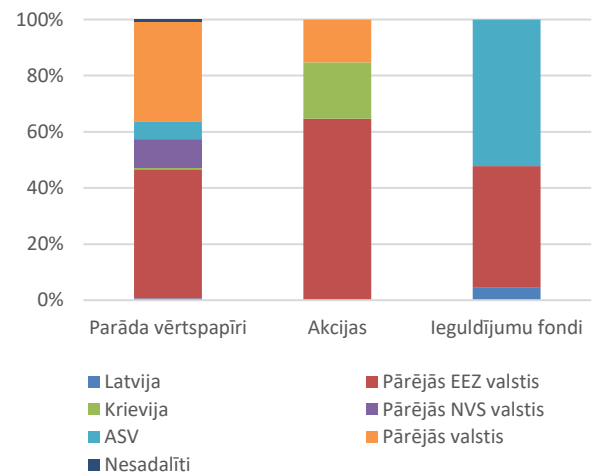
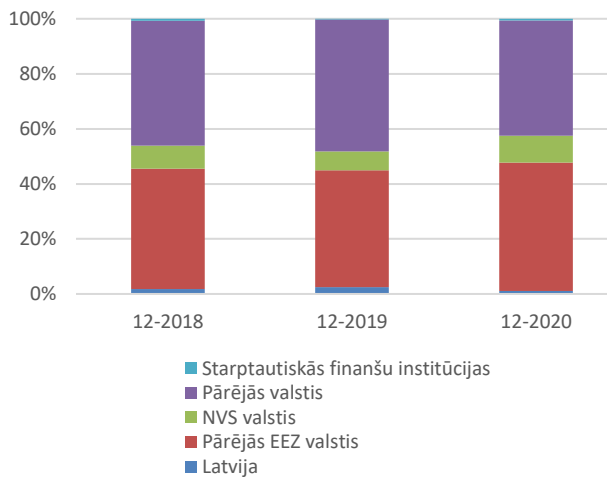
Ienesīgums fondu veidu dalījumā 2020. gadā, %

leguldījumu portfeļa struktūra finanšu instrumentu dalījumā, %

leguldījumu portfeļa struktūra valstu grupu* dalījumā, %

*Pēc emitenta reģistrācijas valsts